

ลายพรางกลางสังเวียน : กระบวนการเป็นอารยะ การเป็นวิทยาศาสตร์ และการเป็นวิชาชีพของกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทย (ค.ศ. 1945-1955)¹

อภิเชษฐ กาญจนดิษฐ์*

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประเทศไทย

Camouflage in A Boxing Ring: Civilizing Process, Scientific and Professional of Professional Boxing in Thai Society (1945-1955)

Apichest Kanchanadit*

Faculty of Liberal Arts, Thammasat University, Thailand

Article Info

Research Article

Article History:

Received 24 February 2023

Revised 15 April 2023

Accepted 11 May 2023

คำสำคัญ

มวยสากลอาชีพในสังคมไทย

กระบวนการเป็นอารยะ

การเป็นวิทยาศาสตร์

การเป็นวิชาชีพ

Keywords:

professional boxing in

Thai society

civilizing process

scientific

professionalism

* Corresponding author

E-mail address:

apichestkanchanadit@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความเรื่องนี้ต้องการศึกษาความเปลี่ยนแปลงของกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยภายใต้บริบททางการเมือง ธุรกิจ และเทคโนโลยีสื่อสารที่เกี่ยวข้อง และเพื่อศึกษาการปรับทัศนคติและการปฏิบัติในเรื่องการเป็นอารยะ การเป็นวิทยาศาสตร์ และการเป็นวิชาชีพที่ยึดถือกันในระดับสากลของกีฬานี้มาเป็นลักษณะเฉพาะของไทยในช่วง ค.ศ. 1945-1955 การศึกษาพบว่า หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 มีการฟื้นฟูกีฬามวยสากลอาชีพขึ้นทั่วโลก ทำให้กลุ่มคนที่มีวิชาชีพเกี่ยวข้องโดยตรงกับมวยสากลอาชีพในสังคมไทยพยายามเชื่อมโยงกีฬานี้ในสังคมไทยกับเครือข่ายระดับนานาชาติ แต่กลุ่มคนที่ไม่ได้มีวิชาชีพเกี่ยวข้องโดยตรงกับกีฬานี้โดยเฉพาะผู้นำเหล่าทัพที่มีบทบาททางการเมืองได้เข้ามาอุปถัมภ์ รวมทั้งนำแบบแผนการปฏิบัติของเหล่าทัพและแนวคิดทหารนิยมเข้าครอบงำกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยทำให้นักมวยชาวไทยและผู้เกี่ยวข้องมองว่าการแข่งขันกีฬานี้เป็นตั้งการสู้รบเพื่อปกป้องเกียรติภูมิของชาติ ทัศนคติและการปฏิบัติเรื่องกระบวนการเป็นอารยะ การเป็นวิทยาศาสตร์ และการเป็นวิชาชีพในสังคมไทยจึงเสื่อมความสำคัญเมื่อเทียบกับแนวทางสากล

¹ บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอก สาขาวิชาประวัติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เรื่อง "ประวัติศาสตร์มวยสากลอาชีพในสังคมไทย : พลวัตและอัตลักษณ์ภายใต้บริบทโลก (ค.ศ. 1929-1991)"

Abstract

This article aims to study the changes of professional boxing in Thai society in the context of politics, business, and communication technologies and to study the changing in attitudes and practices of professional boxing in terms of civilizing process, scientific, and professional from a global context to the Thai social context during the period 1945-1955. The study found that professional boxing was revived around the world at the time, causing people directly involved in professional boxing in Thai society to attempt to connect this sport in Thai society with the international network. But those indirectly related to this sport, especially military leaders who held political power, came to patronize professional boxing, as well as brought military practices and militarist ideology to dominate professional boxing in Thai society, causing Thai boxers and those involved to see the competition in this sport like a battle to protect the national dignity. This process made attitudes and practices in civilizing process, scientific and professional in professional boxing in Thai society to decrease as compared to the approach in the global context.

1. บทนำ

กีฬามวยสากลอาชีพก่อตั้งขึ้นในราวคริสต์ศตวรรษที่ 18 โดยมีรากเหง้าจากการแข่งขันต่อสู้พื้นบ้านที่รุนแรงของอังกฤษ การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นในเวลาที่ตั้งคมอังกฤษเริ่มก้าวเข้าสู่ยุคสมัยใหม่ที่มีการกำหนดกฎเกณฑ์และค่านิยมใหม่หลายประการซึ่งมีผลต่อการปรับเปลี่ยนกีฬาพื้นเมืองให้กลายเป็นกีฬาสสมัยใหม่ที่มีกฎกติกาสอดคล้องกับกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมสมัย ที่ผ่านมางานวิชาการและงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับมวยสากลอาชีพมักอธิบายว่า กีฬานี้มีรากฐานทัศนคติและการปฏิบัติที่สัมพันธ์กับแนวคิดสำคัญในเวลาดังกล่าว 3 ประการคือ การเป็นอารยะ โดยเฉพาะการลดความรุนแรงในกีฬา อันเป็นผลจากการที่การเมืองและสังคมของอังกฤษในเวลานั้นมีความสงบขึ้นทำให้ผู้คนหลากหลายชนชั้นต้องสร้างความสัมพันธ์พึ่งพาต่อกันจนนำมาสู่การควบคุมตนเองและความละอายที่จะมีพฤติกรรมและวิถีปฏิบัติต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันที่รุนแรงแบบนักรบอันนำมาสู่สังคมที่มีอารยธรรมขึ้นและลักษณะเช่นนี้ส่งผลต่อการปรับเปลี่ยนกติกาและการที่นักกีฬาและผู้เกี่ยวข้องควบคุมการแข่งขันต่อสู้พื้นบ้านที่รุนแรงให้มีความปลอดภัยมากขึ้น² การเป็นวิทยาศาสตร์ อันเป็นผลจากการปฏิวัติวิทยาศาสตร์ที่เกิดขึ้นในราวคริสต์ศตวรรษที่ 16-17 ทำให้ผู้คนในอังกฤษตลอดจนโลกตะวันตกในขณะนั้นให้ความสำคัญต่อการนำความรู้และวิธีการทางวิทยาศาสตร์มาอธิบายปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและแนวคิดที่เป็นนามธรรมมากขึ้น ต่อมาจึงมีการนำความรู้และแนวคิดทางวิทยาศาสตร์ที่หลากหลาย อาทิ กายวิภาคศาสตร์และโภชนาการมาเป็นองค์ประกอบในการฝึกฝนและแข่งขันมวยสากลอาชีพเช่นกัน³ และการเป็นวิชาชีพ อันเป็นผลจากความสัมพันธ์กับระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยมของอังกฤษที่เติบโตขึ้นในเวลาดังกล่าวทำให้กีฬานี้กลายเป็นวิชาชีพที่นักมวยใช้ร่างกายเป็นทุนแลกค่าจ้างในการแข่งขัน รวมทั้งมีผู้ชม ตลอดจนธุรกิจต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องจนกลายเป็นกีฬาเพื่อการบริโภค⁴ ทั้งนี้ทัศนคติและการปฏิบัติเช่นนี้ยังคงเป็นรากฐานสำคัญของกีฬามวยสากลอาชีพเรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน

² David G. McComb, *Sport in World History* (New York: Routledge, 2004), 56; Norbert Elias and Eric Dunning, *Quest for Excitement: Sport and Leisure Civilizing Process* (Dublin: University College Dublin Press, 2008); Randy Robert, "Eighteenth Century Boxing," *Journal of Sport History* 4, no. 3 (Fall 1977): 246-259. สำหรับภาษาไทยโปรดดูการอภิปรายเรื่อง การเป็นอารยะในกีฬา ใน ชานู พนารัตน์, *บนทางสู่อารยะ: สังคมวิทยาและประวัติศาสตร์ในทัศนะของนอร์เบิร์ต เอไลอัส* (กรุงเทพฯ: อิลลูมิเนชั่นส์ เอ็ดดิชั่นส์, 2565), 71-89.

³ Dave Day, "'Science', 'Wind' and 'Bottom': Eighteenth-Century Boxing Manuals," *The International Journal of the History of Sport* 29, no. 10 (July 2012): 1446-1465.; James John Corbett, *Scientific Boxing* (New York: Richard K. Fox, 1912); Mike Donovan, *The Science of Boxing Also Rules and Articles on Training Generalship in the Ring and Kindred Subject* (New York: Dick & Fitzgerald, 1893).

⁴ Kasia Boddy, *Boxing A Cultural History* (London, UK: Reaktion Books, 2008), 29-31.; Tony Collins, *Sport in Capitalist Society: A Short History* (New York: Routledge, 2013), 1-13.

กีฬามวยสากลอาชีพเริ่มแพร่หลายจากอังกฤษไปยังส่วนอื่นของโลกเมื่ออังกฤษซึ่งกลายเป็นมหาอำนาจที่สำคัญในช่วงคริสต์ศตวรรษที่ 19 เริ่มส่งออกวัฒนธรรมของตนออกไปยังทั่วโลก ในการนี้มวยสากลอาชีพเป็นหนึ่งในวัฒนธรรมการกีฬาที่แสดงถึงความเจริญก้าวหน้าและการมีอารยะได้แพร่หลายไปยังหลายพื้นที่ อาทิ ออสเตรเลีย ค.ศ. 1814 นิวยอร์ก ค.ศ. 1816 และปารีสในเวลาใกล้เคียงกัน⁵ แอฟริกาในช่วงปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19⁶ เกาหลี ค.ศ. 1885⁷ ฟิลิปปินส์ จีน สิงคโปร์ และฮาวายทศวรรษ 1890⁸ โดยที่การรับกีฬามวยสากลอาชีพของดินแดนข้างต้นเป็นผลทั้งจากการผลักดันของมหาอำนาจตะวันตกและจากความต้องการของชาวพื้นเมืองเองที่ต้องการรับกีฬามวยสากลสมัยใหม่เข้ามาเพื่อแสดงถึงความเป็นอารยะของตนให้สอดคล้องกับมาตรฐานของชาติตะวันตก

การแพร่หลายของกีฬามวยสากลอาชีพทำให้ผู้คนที่เกี่ยวข้องกับกีฬาชนิดนี้ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วโลกเริ่มเชื่อมโยงกันนับตั้งแต่ปลายคริสต์ศตวรรษที่ 19 และเมื่อถึงต้นคริสต์ศตวรรษต่อมา ก็พบว่าเครือข่ายดังกล่าวผูกพันกันอย่างใกล้ชิดทั้งในแง่กีฬา ธุรกิจ และข้อมูลข่าวสาร ทั้งยังมีทัศนคติและการปฏิบัติในการฝึกและแข่งขันที่เป็นมาตรฐานใกล้เคียงกันอันเป็นรูปแบบหนึ่งในกระบวนการโลกาภิวัตน์ของกีฬาที่เชื่อมโยงกีฬาทั่วโลกเข้าด้วยกัน โดยลักษณะเช่นนี้ดำเนินเรื่อยมาก่อนจะซบเซาลงเมื่อสงครามโลกครั้งที่สองเกิดขึ้นทั่วโลกในช่วงต้นทศวรรษ 1940

กระบวนการโลกาภิวัตน์ของกีฬา รวมถึงการที่ชนชั้นนำสยามกำลังตระหนักถึงอำนาจของเจ้าอาณานิคมตะวันตกและไม่ต้องการให้เกิดสิ่งที่กระทบต่อความสัมพันธ์ของทั้งสองฝ่ายจึงมีนโยบายส่งเสริมกีฬาที่มีกฎกติกากลางเพื่อควบคุมบ่มเพาะพฤติกรรมชายสยามให้มีระเบียบวินัยและรู้จักควบคุมตนเองมิให้ก่อความรุนแรงและมีศิวีไลซ์ตามมาตรฐานตะวันตก⁹ เป็นบริบทสำคัญที่เกิดขึ้นเมื่อ ม.จ.วิบูลย์สวัสดิวงศ์ สวัสดิกุล ซึ่งเคยเป็นนักกีฬามวยเมื่อครั้งที่ศึกษาในอังกฤษเริ่มเผยแพร่กีฬาชนิดนี้สู่สังคมไทยเมื่อ ค.ศ. 1912¹⁰ ผ่านคณะครูและสถาบันการศึกษาในเขตพระนคร รวมถึงเริ่มจัดการแข่งขันมวยสากลสมัครเล่นระดับนักเรียนขึ้นในปลายทศวรรษดังกล่าว ทั้งยังเผยแพร่ผ่านกลุ่มชนชั้นปกครอง อาทิ การที่กระทรวงธรรมการจัดแสดงมวยสากลในงานเลี้ยงรับรองคณะเทศาภิบาลมณฑลต่าง ๆ เมื่อเดือนกันยายน

⁵ Gerald Gems, "Boxing," in *Routledge Handbook of Global Sport*, ed. John Nauright and Zarah Zipp (New York: Routledge, 2020), 118.

⁶ Tyler Fleming, "Now the African Reigns Supreme: The Rise of African Boxing on the Witwatersrand, 1924-1959," *The International Journal of the History of Sport* 28, no. 1 (January 2011): 49.

⁷ Eui Hang Shin, "State, Society and Economics Development in Sports Life Cycles: The Case of Boxing in Korea," *East Asia* 24, no. 1 (April 2007): 4-5.

⁸ Gems, "Boxing," 119.

⁹ ชาญ พนาร์ตน์, "พัฒนาการการควบคุมพฤติกรรมความก้าวร้าวในสยาม," *วารสารสังคมศาสตร์* 31, ฉ. 1 (มกราคม-มิถุนายน 2562): 97-99.

¹⁰ *วิทยากรย์*, เล่มที่ 12, ตอนที่ 22 (15 พฤศจิกายน ร.ศ. 131).

ค.ศ. 1913¹¹ ทำให้กีฬาสมัยใหม่ที่อ้างอิงถึงอารยธรรมตะวันตกชนิดนี้ค่อยๆ แพร่หลายไปยังผู้คนหลากหลายกลุ่มในสังคมไทย

กีฬามวยสากลในสังคมไทยกลายเป็นวิชาชีพที่เชื่อมโยงกับเครือข่ายระดับนานาชาติเป็นครั้งแรกเมื่อเวทีมวยสวนสนุกที่ตั้งอยู่ในสวนลุมพินีติดต่อนักมวยชาวฟิลิปปินสองรายมาแข่งขันกับนายสุวรรณ นีวาศวัด และนายโม่ สัมบุณณานนท์ เมื่อวันที่ 7 ธันวาคม ค.ศ. 1929¹² จากนั้นกีฬาชนิดนี้ในสังคมไทยเริ่มเชื่อมโยงกับเครือข่ายระดับนานาชาติยิ่งขึ้นเมื่อนักมวยชาวไทย อาทิ สมพงษ์ เวชสิทธิ์ บุญมา เสมานันท์ สมาน ดิลกวิลาส ผล พระประแดง เดินทางไปแข่งขันยังเมืองต่าง ๆ ใน มลายาตั้งแต่ ค.ศ. 1935-1936¹³

การที่นักมวยชาวไทยและผู้เกี่ยวข้องเข้าเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายกีฬามวยสากลอาชีพระดับนานาชาติทำให้พวกเขาสัมพันธ์กับทัศนคติและปฏิบัติการสำคัญสามประการของมวยสากลอาชีพที่ได้กล่าวไปข้างต้น แต่การที่พวกเขายังคงใช้ชีวิตในสังคมไทยซึ่งมีบริบทต่างจากโลกสากลทำให้การปรับทัศนคติและการปฏิบัติของมวยสากลให้เข้ากับเงื่อนไขของสังคมไทยเป็นสิ่งที่น่าสนใจ แต่ที่ผ่านมาแทบไม่มีงานวิชาการทางประวัติศาสตร์และสาขาใกล้เคียงศึกษาเรื่องมวยสากลในสังคมไทยซึ่งต่างจากกีฬามวยไทยที่มีการศึกษาในหลายแง่มุม¹⁴ โดยมีงานเพียงหนึ่งชิ้นที่นำการแข่งขันชิงแชมป์โลกของนักมวยชาวไทยมาสนับสนุนข้อเสนอเรื่องการสร้างพื้นที่และความรู้สึกเรื่องความเป็นชาติในสังคมไทยในช่วงต้นทศวรรษ 1960¹⁵ ด้วยเหตุนี้จึงต้องการใช้ระเบียบวิธีทางประวัติศาสตร์ศึกษาความเปลี่ยนแปลงของกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยภายใต้บริบททางการเมือง ธุรกิจและเทคโนโลยีสื่อสารที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ ค.ศ. 1945 ซึ่งสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลงทำให้มีการฟื้นฟูกีฬาชนิดนี้ขึ้นทั่วโลก รวมถึงในสังคมไทย จนถึง ค.ศ. 1955 เมื่อจำเริญ ทรงกิตรัตน์ เป็นนักมวยชาวไทยรายแรกที่ได้แข่งขันชิงแชมป์แห่งชาติ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของกีฬามวยสากลอาชีพระดับนานาชาติ

¹¹ “ข่าวการรับรองสมุหเทศาภิบาล,” *วิทยากรย*, เล่มที่ 13 ตอนที่ 13 (1 กรกฎาคม 2456), 728.

¹² *อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายโม่ สัมบุณณานนท์* (กรุงเทพฯ: แสงสุทธิการพิมพ์, 2520), (2)-(3).

¹³ “กระหังเปลี่ยว” ผล พระประแดงชี้แจงว่า เมื่อ “เสือ” จะต้องกลายเป็น “หมู”, *กีฬา*, 29 ตุลาคม 2492, 12-13.; “Schmeling Handicapped by Injured Hand,” *The Straits Times*, October 19, 1935.; “Penang Boxing,” *The Straits Times*, February 6, 1935.

¹⁴ Apisake Monthienvichienchai, “The Change in The Role and Significant of Muay Thai, 1920-2003” (master’s thesis, Faculty of Arts, Chulalongkorn University, 2004); Jakkrit Sangkhamanee, “Thai Boxing and Embodiment: The Construction of Masculinity Through Sportsmanship,” *The Asian Conference on Cultural Studies Official Conference Proceedings 2012* (Nagoya, Japan: The International Academic Forum, 2012), 161-172.; Pattana Kittiarasa, “‘Lives of Hunting Dogs’: ‘Muay Thai’ and the Politics of Thai Masculinities,” *Southeast Asia Research* 13, no. 1 (March, 2015): 57-90.; Peter Vail, “Muay Thai: Inventing Tradition for a National Symbol,” *Sojourn: Journal of Social Issue in Southeast Asia* 29, no. 3 (November, 2014): 509-553.

¹⁵ ภิญญพันธ์ พจนะลาวัลย์, *กำเนิด ‘ประเทศไทย’ ภายใต้เผด็จการ* (กรุงเทพฯ: มติชน, 2558).

และศึกษาการปรับเปลี่ยนทัศนคติและการปฏิบัติของกีฬามวยสากลอาชีพในเรื่องการเป็นอารยะ โดยเฉพาะการควบคุมความรุนแรงในกีฬา การเป็นวิทยาศาสตร์ และการเป็นวิชาชีพจากรูปแบบสากลมาเป็นลักษณะเฉพาะของไทยในเวลาดังกล่าว โดยศึกษาผ่านบทบาทของกลุ่มคนที่มิใช่อาชีพเกี่ยวข้องโดยตรงกับกีฬามวยสากลอาชีพ อาทิ นักมวย ผู้ฝึกสอน ผู้จัดการแข่งขัน และกลุ่มคนที่มิได้มีวิชาชีพเกี่ยวข้องโดยตรงกับกีฬานี้แต่มีอำนาจทางการเมืองโดยเฉพาะผู้นำเหล่าทัพ การศึกษาครั้งนี้จะช่วยให้เข้าใจพัฒนาการของกีฬานี้ในสังคมไทย รวมถึงการปรับเปลี่ยนทัศนคติและการปฏิบัติของกีฬามวยสากลอาชีพตามแนวทางสากลมาจัดวางในบริบทของสังคมไทยกระทั่งกีฬานี้กลายเป็นที่นิยมเรื่อยมา

2. การฟื้นฟูกีฬามวยสากลอาชีพระดับนานาชาติในยุคหลังสงครามโลกครั้งที่สอง

เมื่อสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพทั่วโลกพยายามฟื้นฟูการแข่งขันกีฬานี้ขึ้นอีกครั้ง โดยเฉพาะในสหรัฐฯ ซึ่งเป็นศูนย์กลางของกีฬามวยสากลอาชีพระดับนานาชาติมาอย่างน้อยที่สุดตั้งแต่ทศวรรษ 1920 ได้เริ่มจัดการแข่งขันรายการสำคัญขึ้นอีกครั้งผ่านการขับเคลื่อนของกลุ่มนักธุรกิจหรือผู้จัดการแข่งขันที่ทำงานร่วมกับองค์กรมวยสากลอาชีพที่สำคัญ อาทิ สมาคมมวยแห่งชาติสหรัฐฯ (National Boxing Association: NBA) ที่ก่อตั้งมาตั้งแต่ ค.ศ. 1921 และเปิดกว้างให้นักมวยและองค์กรมวยสากลอาชีพทั่วโลกเข้าเป็นสมาชิก ขณะที่อีกหลายพื้นที่ทั่วโลกได้หวนกลับมาจัดการแข่งขันกีฬามวยสากลอาชีพอีกครั้งเช่นกัน ภาวะเช่นนี้ทำให้ธุรกิจกีฬานี้กลับมามีชีวิตชีวา รวมทั้งเชื่อมโยงถึงกันเป็นเครือข่ายระดับนานาชาติอีกครั้งหนึ่งเช่นกัน

เครือข่ายมวยสากลอาชีพระดับนานาชาติยุคหลังสงครามโลกครั้งที่สองเชื่อมโยงกันอย่างมีประสิทธิภาพผ่านระบบคมนาคมและการสื่อสารสมัยใหม่ในขณะนั้น นับตั้งแต่ความก้าวหน้าของการบินพาณิชย์ที่ให้นักมวยและผู้เกี่ยวข้องเดินทางไปทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว ขณะที่สื่อมวลชนร่วมสมัยมีบทบาทสำคัญในเครือข่ายดังกล่าวเช่นกัน โดยเฉพาะนิตยสาร The Ring ที่รายงานข่าวเกี่ยวกับกีฬามวยสากลอาชีพทั่วโลก รวมถึงมีบทบาทกำหนดอันดับนักมวยสากลอาชีพระดับแชมป์โลกและรองแชมป์โลกในรุ่นต่าง ๆ¹⁶ ขณะที่เทคโนโลยีโทรทัศน์ซึ่งเริ่มเติบโตขึ้นในปลายทศวรรษ 1940 มีความสำคัญต่อ

¹⁶ ตำแหน่งแชมป์โลกมวยสากลอาชีพในอดีตเกิดขึ้นจากการตกลงหรือยอมรับร่วมกันขององค์กรมวยในประเทศต่าง ๆ ว่านักมวยรายใดควรได้รับตำแหน่งดังกล่าวในเวลานั้น ๆ แต่ไม่มีองค์กรกลางที่ทำหน้าที่อย่างเป็นทางการ ทำให้บางครั้งขาดฉันทามติในการยอมรับว่านักมวยรายใดควรมีสถานะเป็นแชมป์โลก กระทั่งนิตยสาร The Ring ริเริ่มจัดระบบแชมป์โลกโดยแบ่งนักมวยเป็นรุ่นต่าง ๆ ตามน้ำหนักตัว ให้แต่ละรุ่นมีแชมป์โลก 1 ราย และรองแชมป์โลก 10 ราย จึงทำให้เกิดระบบแชมป์โลกที่นักมวยและองค์กรมวยทั่วโลกยอมรับอย่างเป็นทางการขึ้นเป็นครั้งแรก

การถ่ายทอดการแข่งขันและระบบธุรกิจของกีฬามวยสากลอาชีพ โดยเฉพาะในสหรัฐอเมริกา ที่ภาคเอกชนเริ่มซื้อเวลาช่วงพักยกของการถ่ายทอดการแข่งขันชกมวยเพื่อโฆษณาสินค้า ซึ่งสร้างรายได้อย่างสูงแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังพบว่านักมวยที่แข่งขันในรายการที่ถ่ายทอดทาง โทรทัศน์ในราว ค.ศ. 1955 มีโอกาสรับค่าตัวถึงครั้งละ 4,000 เหรียญสหรัฐ¹⁷ บรรยากาศเช่นนี้ ทำให้มีธุรกิจใหม่ที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพเกิดขึ้น อาทิ การก่อตั้งบริษัทที่คัดเลือก นักมวย ประชาสัมพันธ์ ชื่อขายลิขสิทธิ์การแข่งขันกับสถานีโทรทัศน์และภาคเอกชน รวมทั้ง ชื่อขายสัญญาของนักมวยซึ่งทำให้กีฬามวยสากลอาชีพเป็นธุรกิจที่มีองค์กรและรูปแบบบริหาร ที่หลากหลายขึ้น

ถึงแม้ว่าการขยายตัวของธุรกิจกีฬามวยสากลอาชีพในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง ได้เปลี่ยนแปลงการบริหารจัดการในการแข่งขันกีฬาชนิดนี้หลายประการ แต่มิได้ทำให้นักมวย สากลอาชีพระดับนานาชาติในยุคนี้เปลี่ยนแปลงทัศนคติและการปฏิบัติเรื่องการเป็นอารยะ การเป็นวิทยาศาสตร์และการเป็นวิชาชีพที่นักมวยสากลอาชีพยึดถือมาตั้งแต่ช่วงที่กีฬาชนิดนี้ เริ่มก่อตัวขึ้นในคริสต์ศตวรรษที่ 18 ไปแต่อย่างใด เห็นได้จากโรคกี มาร์เซียโน (Rockey Marciano) แชมป์เวิลด์กรู๊ปเฮฟวีเวทที่เขียนตำราฝึกสอนชกมวยอธิบายถึงการฝึกความแข็งแกร่งของ อวัยวะต่าง ๆ การแบ่งเวลาฝึกซ้อมและเวลาพักผ่อน การควบคุมอาหาร การออกหมัด การป้องกันตัว การล่อหลอกที่เป็นส่วนผสมของศาสตร์และศิลปะ¹⁸ ขณะที่โจ หลุยส์ (Joe Louise) แชมป์เวิลด์กรู๊ปเฮฟวีเวทผู้มีชื่อเสียงในยุคก่อนสงครามโลกตั้งบริษัท Joe Louise Enterprise เพื่อดูแล ผลประโยชน์ทางธุรกิจของตนเอง¹⁹ จึงสะท้อนให้เห็นว่าทัศนคติและการปฏิบัติสำคัญ ทั้ง 3 ประการข้างต้นยังคงเป็นรากฐานที่มั่นคงในหมู่นักมวยสากลอาชีพระดับนานาชาติเรื่อยมา

3. การฟื้นฟูกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยและการสร้างสัมพันธ์กับเครือข่ายกีฬามวยสากลอาชีพระดับนานาชาติ

เมื่อสงครามโลกครั้งที่สองยุติลงผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยพยายามฟื้นฟูกีฬาชนิดนี้ขึ้นมาอีกครั้งหนึ่ง โดยได้เร่งรัดการก่อสร้างสนามมวยราชดำเนินซึ่งเริ่มก่อสร้างมาตั้งแต่ ค.ศ. 1941 เมื่อพระยาจินดารักษ์ (จำลอง สวัสดิ์-ชูโต) เสนอแนวคิดเรื่องการสร้างสนามมวยต่อ จอมพล ป. พิบูลสงคราม และจอมพล ป. มอบหมายให้

¹⁷ Benjamin G. Rader, *In Its Own Image: How Television Has Transformed Sports* (New York: The Free Press, 1984), 43.

¹⁸ Rocky Marciano, Charley Goldman and Al Bachman, *Rocky Marciano's Book Of Boxing And Bodybuilding* (Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, 1957).

¹⁹ Troy Rondione, *Friday Night Fighter: Gaspa 'Indio' Ortega and the Golden Age of Television Boxing* (Urbana Chicago: University of Illinois Press, 2013), 18-19.

สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์รับผิดชอบการก่อสร้าง²⁰ แต่การดังกล่าวต้องล่าช้า เพราะสถานการณ์สงครามที่เป็นอุปสรรคต่อการนำข้าวสาคูอุปกรณ์และการก่อสร้าง ต่อมาเมื่อก่อสร้างแล้วเสร็จสนามมวยราชดำเนินมีลักษณะเป็นสนามมวยกลางแจ้งที่มีอฒจันทร์ล้อมรอบ รองรับผู้ชมได้ราวหนึ่งหมื่นคนและจัดการแข่งขันเป็นครั้งแรกเมื่อเดือนธันวาคม ค.ศ. 1945 โดยระยะแรกสนามมวยแห่งนี้จัดการแข่งขันสัปดาห์ละ 2 วัน โดยจัดแข่งขันมวยไทย 5-6 คู่ และมวยสากล 1-2 คู่ ทั้งยังจัดการแข่งขันมวยสากลของนักมวยชาวไทยที่มีชื่อเสียงอยู่เสมอ ต่อมาเมื่อกีฬามวยได้รับความนิยมมากขึ้นจึงเริ่มสร้างหลังคาคอนกรีตเสริมเหล็กรูปโดมครอบตัวสนามและสร้างอฒจันทร์เพิ่มเติมในราว ค.ศ. 1949 และจากนั้นไม่นานสำนักงานทรัพย์สินฯ ได้อนุญาตให้เอกชน คือ บริษัท เวทีราชดำเนิน จำกัด เข้าสนามมวยแห่งนี้ไปบริหารสืบต่อมา

สนามมวยราชดำเนินมีบทบาทในการสร้างระบบมาตรฐานของกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยให้สอดคล้องกับระบบสากลและเชื่อมโยงกีฬามวยสากลในสังคมไทยกับเครือข่ายระดับนานาชาติ อาทิ การประกาศใช้กติกาการแข่งขันมวยสากลที่อิงจากกติกาของสมาคมกีฬาแห่งชาติอังกฤษ²¹ และจัดระบบแชมป์เปี้ยนโดยแบ่งรุ่นตามน้ำหนักตัวเช่นเดียวกับต่างประเทศ²² รวมทั้งติดต่อ กุย กอง ยัง (Kui Kong Young) รองแชมป์เวิลด์อันทัน 5 รุ่นแบนตั้มเวทเข้ามาแข่งขันกับชาย ศิษย์ผล และผล พระประแดง เมื่อ ค.ศ. 1948-1949 เพื่อยกระดับการแข่งขันในไทยให้ทัดเทียมกับนานาชาติ ดังที่นายทวิช จาติกวณิช ผู้ประสานงานการแข่งขันครั้งนั้นกล่าวว่าไทยมีสิทธิจัดการแข่งขันในระดับนี้เช่นเดียวกับสิงคโปร์ มะนิลา และฮอนโนลูลู เพราะ “...เมื่อเขาถือว่าเป็นศูนย์กลางการมวยที่ดีที่สุดใภาคตะวันออกแล้ว ทำไมเราจะถือว่าเป็นศูนย์กลางที่สำคัญบ้างไม่ได้...”²³ รวมถึงการเข้าเป็นสมาชิกสมาคมมวยแห่งชาติของสหรัฐฯ ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1953²⁴ และร่วมมือกับสมาคมมวยของญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์ก่อตั้ง “สหพันธ์มวยแห่งตะวันออกไกล” (oriental boxing federation) เมื่อ ค.ศ. 1954²⁵ กระบวนการเหล่านี้ทำให้กีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยมีแบบแผนการปฏิบัติที่ชัดเจนและใกล้ชิดกับเครือข่ายกีฬามวยสากลอาชีพระดับนานาชาติยิ่งขึ้น

ขณะที่การฟื้นฟูกีฬามวยสากลอาชีพทั่วโลกทำให้นักมวยชาวไทยเดินทางออกไปแข่งขันยังต่างแดนอีกครั้งหนึ่ง อาทิ สมพงษ์ เวชสิทธิ์ บุญมา เสมานันท์ ผล พระประแดง สมศรี แก้วเพชรรัตน์ ชาย ศิษย์ผล หลุย เดชศักดิ์ เพิก สิงห์พัลลภ จำเรียม ทรงกิตรัตน์

²⁰ หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. *สร.0201.8/119* เอกสารสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง พระยาจินดารักษ์ (พ.ศ. 2496).

²¹ “กติกาการแข่งขันมวยสากลของเวทีราชดำเนิน,” *กีฬา*, 7 ธันวาคม 2490, 12-13, 18-22.

²² “ใครจะเปนแชมป์เวิลด์อันทันของไทย,” *กีฬา*, 14 มีนาคม 2491, 6-7, 19, 21.

²³ “ผล-กุยกองยัง จะชิงแชมป์เวิลด์อันทันตะวันออกไกล,” *กีฬา*, 16 มกราคม 2492, 25.

²⁴ *กีฬา*, 11 ตุลาคม 2496, 3.

²⁵ “ไทย-ญี่ปุ่น/ฟิลิปปินส์ ร่วมวางรากฐานสหพันธ์มวยตะวันออก,” *กีฬา*, 7 พฤศจิกายน 2497, 4, 37.

ถวัลย์ วงเทเวศร์ ประเสริฐ ส.ส. และอุสมาน ครแดง ไปแข่งขันที่สิงคโปร์ จนมีข้อสังเกตว่า การแข่งขันมวยแทบทุกรายการในสิงคโปร์ในขณะนั้นต้องมีนักมวยชาวไทยเข้าร่วมอยู่ด้วยเสมอ²⁶ ขณะที่ ชาย ศิษย์ผล หลุย เดซัคดา เพิก สิงห์ปลก คล่อง ภูภิญญา และประสงค์ ช่างเกียรติ เดินทางไปแข่งขันที่ออสเตรเลียเมื่อ ค.ศ. 1950²⁷ ส่วนสมเดช ยนตรกิจ ภูน้อย วิถีชัย สมอง ร.ส.พ. สมเกียรติ ส.ส. ตำรวจเดช สมานฉันทน์ และบัวแก้ว ยนตรกิจ ไปฝึกซ้อมและแข่งขันที่ญี่ปุ่นเมื่อ ค.ศ. 1954²⁸ ทั้งนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าเดิมทีนักมวยหลายรายในกลุ่มนี้เป็นนักมวยไทย แต่หันมาแข่งขันมวยสากล เนื่องจากรายได้ที่งดงามจากการเดินทางไปแข่งขันในต่างแดนและการที่สนามมวยต่างชาติต้องการนักมวยหน้าใหม่มากขึ้นเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจดังกล่าว โดยในเวลานี้เครือข่ายมวยสากลอาชีพระดับนานาชาติเริ่มยอมรับศักยภาพของนักมวยชาวไทยมากขึ้น ดังที่ นิตยสาร *The Ring* ประกาศให้ผล พระประแดง เป็นรองแชมป์เวิลด์อันดับ 7 รุ่นแบนตั้มเวทในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1949 นับเป็นนักมวยชาวไทยรายแรกที่ได้รับสถานะสำคัญในระดับนานาชาติ²⁹ และต่อมานักมวยชาวไทยอีกหลายรายที่ได้รับการยกย่องเป็นรองแชมป์เวิลด์และเป็นแชมป์เวิลด์ของสหพันธ์มวยแห่งตะวันออกไกลซึ่งสะท้อนว่านักมวยชาวไทยเริ่มมีที่ทางในเครือข่ายระดับนานาชาติมากขึ้น

ความตื่นตัวของสังคมไทยต่อกีฬามวยสากลอาชีพขณะนั้นก้าวถึงจุดสูงสุดเมื่อสนามมวยราชดำเนินติดต่อดอจิมมี คาร์รัทเธอร์ หรือที่สื่อมวลชนไทยบางส่วนในเวลานั้นออกเสียงว่า คาร์รูเธอร์ (Jimmy Caruthers) แชมป์เวิลด์รุ่นแบนตั้มเวทชาวออสเตรเลียมาแข่งขันกับจำเริญ ทรงกิตรัตน์ รองแชมป์เวิลด์ชาวไทย ในวันที่ 2 พฤษภาคม ค.ศ. 1954 ซึ่งมีผู้สนใจเข้าชมเป็นจำนวนมาก จนต้องสร้างสนามมวยชั่วคราว ณ สนามกีฬาแห่งชาติซึ่งรองรับผู้ชมได้ราว 56,000 ที่นั่ง แต่การแข่งขันครั้งนั้นจบลงด้วยความพ่ายแพ้ของจำเริญซึ่งทำให้เขาพลาดโอกาสเป็นแชมป์เวิลด์มวยสากลอาชีพคนแรกของไทย ทว่าเหตุการณ์นี้แสดงให้เห็นว่ามวยสากลอาชีพกลายเป็นวัฒนธรรมร่วมสมัยที่สำคัญในสังคมไทย ขณะที่ผู้คนบางส่วนในสังคมไทยมองว่าเหตุการณ์ครั้งนี้ช่วยแสดงชื่อเสียงของประเทศในระดับนานาชาติ เพราะการแข่งขันครั้งนี้ “...ยิ่งใหญ่กว่าทุกเวทีในตะวันออกไกล แอฟริกาใต้และคอนติเนนท์...กรุงเทพมหานครควรจะเป็นศูนย์กลางได้อีกแห่งของโลกกีฬามวยสากล...ทำนองเดียวกับในออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และฟิลิปปินส์...ถ้าการเมืองของเราและสงครามคราวที่แล้วจะทำให้ชาวโลกรู้จักประเทศไทยเราขึ้นมาบ้าง...ก็คิดว่าจะไม่ดีเท่า

²⁶ “นักมวยไทยคึกคักในสิงคโปร์,” *กีฬา*, 27 กุมภาพันธ์ 2492, 13, 22.

²⁷ “เขามีนไปสร้างชื่อให้วงการมวยของไทย,” *กีฬา*, 30 เมษายน 2493, 12, 26-27, 35-36.; “เบื้องหลังการเดินทางกลับของจำเริญ ทรงกิตรัตน์,” *กีฬา*, 22 มกราคม 2493, 19, 25,

²⁸ “ทวิชจะพานักมวยไทยไปญี่ปุ่นกลางกรกฎาคม,” *สังเวียน The Ring*, 21 มิถุนายน 2497, 11.

²⁹ “สารแถลง,” *กีฬา*, 12 มิถุนายน 2492, 3, 15, 20.

และมากถึง 1 ใน 100 หรือ 1 ใน 1,000 ที่การชกชิงแชมป์โลกระหว่างจำเริญกับคาร์รัทเธอร์
ได้แพร่ออกไป...”³⁰

แม้ว่าจำเริญ ต้องพ่ายแพ้ต่อจิมมี คาร์รัทเธอร์ แต่ตัวเขายังมีโอกาสแข่งขันในระดับสูง
อีกสองครั้ง คือ แข่งขันกับโรแบร์ โคฮัง (Robert Cohen) นักมวยชาวฝรั่งเศสในเดือนกันยายน
ค.ศ. 1954 เพื่อชิงแชมป์โลกรุ่นแบนตั้มเวท เนื่องจากจิมมี คาร์รัทเธอร์ มีปัญหาสุขภาพ
จนต้องสละตำแหน่งแชมป์โลก แต่กระนั้นจำเริญต้องพ่ายแพ้อีกครั้งหนึ่ง อย่างไรก็ตามเมื่อ
โรแบร์ โคฮัง ประสบอุบัติเหตุจนต้องสละตำแหน่งแชมป์โลก จำเริญจึงเดินทางไปแข่งขัน
กับราอูล มาเซียส (Raul Marcias) นักมวยชาวเม็กซิกันที่แคลิฟอร์เนียในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1955
โดยหวังว่าจะเป็นการแข่งขันชิงแชมป์โลกอีกครั้ง แต่ท้ายที่สุดการแข่งขันนั้นเป็นเพียงการชิง
ตำแหน่งแชมป์แห่งชาติที่จบลงด้วยความพ่ายแพ้อีกครั้งหนึ่งของจำเริญ ทว่าการที่
นักมวยสากลอาชีพชาวไทยมีโอกาสแข่งขันรายการใหญ่ในดินแดนศูนย์กลางธุรกิจมวยสากล
อาชีพของโลกเป็นครั้งแรกถือเป็นหมุดหมายสำคัญที่แสดงถึงพัฒนาการของกีฬานิดนี้
ในสังคมไทย ตลอดจนถึงการเชื่อมโยงทางธุรกิจระหว่างผู้คนและองค์กรกีฬามวยสากลอาชีพ
ของไทยกับเครือข่ายระดับนานาชาติในขณะนั้นเป็นอย่างดี

การเติบโตอย่างรวดเร็วของกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยทำให้สื่อมวลชนต่างชาติ
ให้ความสนใจปรากฏการณ์นี้มากขึ้น ดังที่นิตยสาร The Ring ได้แต่งตั้งนายเอช.ดีโคสลอฟก็
เป็นนักข่าวประจำประเทศไทย³¹ ขณะที่หนังสือพิมพ์เดอะริงฉบับภาษาฝรั่งเศส หนังสือพิมพ์
Le Parisien Lite're' และหนังสือพิมพ์ France Soir จากฝรั่งเศสส่งตัวแทนมาชมการแข่งขัน
ระหว่างจำเริญ กับโรแบร์ โคฮัง ที่กรุงเทพฯ³² ส่วนลิตเติ้ล เนเน (Little Nene) อดีตนักมวย
ฟิลิปปินส์ผู้มีชื่อเสียงและเป็นผู้จัดการแข่งขันชกมวยสากลอาชีพได้เขียนบทความลงหนังสือพิมพ์
ในสิงคโปร์โดยระบุว่ากรุงเทพฯ กลายเป็นศูนย์กลางที่สำคัญของกีฬามวยในวันออกไกลและ
อาจเป็นหนึ่งในเมืองที่กีฬามวยเฟื่องฟูที่สุดในโลก³³ บทบาทของสื่อสารมวลชนต่างชาติเหล่านี้
ทำให้ผู้คนต่างแดนที่สนใจกีฬามวยสากลอาชีพเริ่มรับรู้ถึงการดำรงอยู่ของกีฬานิดนี้ใน
สังคมไทยมากขึ้น

ขณะที่สื่อมวลชนไทยก็มีบทบาทเชื่อมโยงกีฬามวยสากลอาชีพสู่สังคมไทยอย่าง
จริงจังเช่นกัน โดยริเริ่มจัดทำนิตยสารที่เกี่ยวกับกีฬามวยขึ้นหลายฉบับ อาทิ “กีฬา” (ค.ศ. 1945)
“มวย” (ค.ศ. 1950) และ “สังเวียน The Ring” (ค.ศ. 1954) ซึ่งมีพื้นที่รายงานผลการแข่งขัน
มวยสากลอาชีพทั้งในไทยและต่างประเทศ รวมทั้งตีพิมพ์ผลงานของนักเขียนอาชีพและ

³⁰ สมิงกะหรง, “มุกกลาง,” กีฬา, 9 พฤษภาคม 2497, 5.

³¹ “หนังสือพิมพ์ The Ring ตั้งผู้แทนประจำประเทศไทย,” กีฬา, 4 พฤศจิกายน 2496, 18.

³² สังเวียน The Ring, 30 สิงหาคม 2497, 7.

³³ Little Nene, “Boxing Booms in Bangkok,” The Singapore Free Press, March 5, 1955.

นักเขียนสมัครเล่นที่เป็นนักมวยและผู้เกี่ยวข้องกับกีฬานิตินี้ นอกจากนี้ยังมีการใช้สถานีวิทยุถ่ายทอดการแข่งขันมวยสากลอาชีพรายการสำคัญไปทั่วประเทศและเชื่อมโยงสัญญาณไปยังต่างประเทศ อาทิ ถ่ายทอดสดบรรยายการแข่งขันระหว่างจำเริญกับจิมมี่ คาร์รัทเธอร์ไปยังซานฟรานซิสโกและส่งต่อไปยังสถานีวิทยุซิดนีย์ เติโอ เซอร์วิส ในออสเตรเลีย³⁴ การสื่อสารเหล่านี้เป็นช่องทางสำคัญที่ส่งเสริมความนิยมต่อกีฬามวยสากลอาชีพตลอดจนนำพาทัศนคติและการปฏิบัติต่างๆ ของกีฬานิตินี้ให้แพร่หลายไปทั่วประเทศ ทำให้แม้แต่ผู้คนตามต่างจังหวัดก็ต้องการชมการแข่งขันกีฬานิตินี้ ดังที่สนามมวยเดชาอนุเคราะห์ จ.เชียงใหม่ ร้องขอให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในพระนครส่งนักมวยสากลมาให้พิจารณาเพื่อจัดการแข่งขัน³⁵

4. การรักษาวินัยแห่งการเป็นอารยะ การเป็นวิทยาศาสตร์และการเป็นวิชาชีพในกีฬามวยสากลอาชีพของไทย

การเข้าเป็นส่วนหนึ่งในเครือข่ายระดับนานาชาติทำให้ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงกับกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยพยายามปลูกฝังทัศนคติและการปฏิบัติเรื่องการเป็นอารยะและการเป็นวิทยาศาสตร์ของกีฬานิตินี้ตามแนวทางสากลมาสู่สังคมไทยอย่างต่อเนื่อง ดังที่ ศิริ อ่องสุนทร อดีตนักมวยสากลผู้มีชื่อเสียงในทศวรรษ 1930 ใช้ประสบการณ์และตำรามวยสากลต่างประเทศมาเขียนบทความเมื่อ ค.ศ. 1948 โดยระบุว่ามวยมิใช่เป็นเพียงการสวมหมวมัดชกต่อยกัน แต่ยังต้องฝึกฝนร่างกายและจิตใจให้ถูกต้อง³⁶ และในปีเดียวกัน ม.ล.ยิ่งศักดิ์ อิศรเสนา ที่เคยแข่งขันมวยในอังกฤษเริ่มเผยแพร่บทความการฝึกมวยสากลที่เน้นการฝึกตามหลักวิทยาศาสตร์ตั้งแต่การเตรียมตัวจนถึงการแข่งขัน³⁷ ขณะที่ทิม อติเปรมานนท์ อดีตนักมวยนักเรียนผู้มีชื่อเสียงเขียนบทความเมื่อ ค.ศ. 1952 เพื่อแนะนำผู้เริ่มหัดมวยให้จัดทำทางการชกที่ถูกต้อง³⁸ งานเขียนเหล่านี้มีลักษณะร่วมที่สำคัญ คือ ให้ความสำคัญกับการเป็นอารยะในเรื่องการลดความรุนแรงในกีฬาโดยเริ่มต้นจากการฝึกป้องกันตัว ข้อนแนะนำเรื่องการชกที่ดีและการชกที่ผิดกติกา รวมถึงการเป็นวิทยาศาสตร์ในแง่สุขภาพะ โภชนาการ งานเหล่านี้จึงมีคุณูปการในแง่การถ่ายทอดทัศนคติและการปฏิบัติเรื่องการเป็นอารยะและการเป็นวิทยาศาสตร์แบบสากลของกีฬานิตินี้มาสู่สังคมไทย

³⁴ “ข่าวย่อในวันชกชิงแชมป์โลก,” *กีฬา*, 21 มีนาคม 2497, 5, 24.

³⁵ “เชียงใหม่ตื่นมวยสากล,” *กีฬา*, 21 มิถุนายน 2496, 12, 26.

³⁶ ศิริ อ่องสุนทร, “ศิลปะในเชิงมวยสากล,” *กีฬา*, 14 มีนาคม 2491, 8, 15, 24.

³⁷ ม.ล.ยิ่งศักดิ์ อิศรเสนา, “ข้อบกพร่องของการฝึกซ้อมกีฬามวยสากล,” *กีฬา*, 1 มกราคม 2491, 7, 16, 21.

³⁸ ทิม อติเปรมานนท์, “คำแนะนำสำหรับผู้เริ่มหัดมวย Hints to Novice Boxer,” *กีฬา*, 13 เมษายน 2495, 11, 22, 25, 28.

อย่างไรก็ตาม นักมวยชาวไทยที่ออกไปแข่งขันยังต่างแดนพบว่าเครือข่ายมวยสากล อาชีพระดับนานาชาติยังมองว่านักมวยชาวไทยมีทัศนคติและการปฏิบัติเรื่องการเป็นอารยะ และการเป็นวิทยาศาสตร์ต่างจากที่ยึดถือกันในระดับสากล ดังที่หนังสือพิมพ์ในออสเตรเลีย กล่าวถึงชาย ศิษย์ผลว่าเคยชกมวยไทยภายใต้กฎ “มาร์ควิสแห่งป่า” (Marquis of Jungle) ที่อนุญาตให้ต่อสู้โดยใช้เท้า ตอก เข่า³⁹ ต่างจากการชกมวยใต้กฎของมาร์ควิสแห่งควีนส์เบอร์รี่ (Marquis of Queensbury Rules) ซึ่งเป็นอารยะ⁴⁰ และวิจารณ์หลุยส์ เดซัคต์ว่าตีตรูแบบ การชกที่รุนแรง คือ ใช้ตอก เข่า และเท้าในการแข่งขัน⁴¹ ประสบการณ์เช่นนี้ทำให้ผู้เกี่ยวข้อง กับกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยรับทัศนคติและการปฏิบัติตามแนวทางสากลมาใช้ใน สังคมไทยมากขึ้น อาทิ คล่อง ภูิกัญญา ที่บรรยายถึงการควบคุมตนเองต่อการใช้ความรุนแรง ในการแข่งขันกับแจ็กกี้ ไรอัน (Jackie Ryan) ที่ประเทศออสเตรเลียว่าเขาต่อชกจนมีนงง และมีโอกาสชกคู่ต่อสู้ “...แต่ที่ว่าผมไม่ทำ ยังให้ออกาสไรอัน...คนดูจึงพอใจในความเป็น นักกีฬาของผมมาก...”⁴² ขณะที่นายเซอร์ ฉวีวงศ์ ซึ่งเปิดค่ายมวยรับนักมวยต่างชาติและให้ นักมวยชาวไทยฝึกซ้อม ได้สร้างเวทีมวยรูปแบบใหม่ที่ปูพื้นเวทีด้วยไม้ก๊อกคลุมด้วยผ้าใบ กันเวทีด้วยเชือกหนังที่ป้องกันการบาดเจ็บของนักมวย⁴³ หรือผู้ฝึกสอนของจำเริญ ทรงกิตรัตน์ ที่ว่าจางเควิน เจมส์ (Kevin James) นักชกชาวออสเตรเลียมาเป็นคู่ซ้อมให้จำเริญ โดยมีการฝึกซ้อมที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันการบาดเจ็บ โภชนาการ และการพักผ่อน⁴⁴ ทั้งยัง ว่าจางนายอัล ซิวานี (Al Silvani) ชาวอเมริกันที่เคยเป็นผู้ฝึกสอนนักมวยอาชีพระดับแชมป์โลก หลายรายเข้ามาควบคุมการฝึกซ้อมให้เป็นไปตามหลักสากลมากขึ้นก่อนแข่งขันชิงแชมป์โลก ครั้งที่สอง⁴⁵

ขณะที่สื่อมวลชนเกี่ยวกับกีฬามวยในสังคมไทยก็พยายามปลูกฝังทัศนคติและการปฏิบัติ ของมวยสากลอาชีพเรื่องการเป็นอารยะและการเป็นวิทยาศาสตร์ตามแนวทางสากลสู่สังคมไทย เช่นกัน โดยอธิบายว่าการแข่งขันกีฬาชนิดนี้ต่างจากมวยไทยเพราะใช้ “...หมัดสองข้างเพียง เท่านั้นก็สามารถคว่ำคู่ต่อสู้ลงหมดสติได้โดยไม่ต้องฝากรอยแผล หรือหลังเลือดไว้แก่คู่ต่อสู้ แต่ประการใด กีฬามวยสากลมีลักษณะสุภาพ นิ่มนวล และไม่โหดเหี้ยมทารุณ...”⁴⁶ ทั้งยัง

³⁹ W. F. Corbett, “Siamese Boxer Learns under “Jungle” Rules,” *The Sun* (Sydney), February 22, 1950.

⁴⁰ กติกาตั้งกล่าวตั้งชื่อตามมาร์ควิสแห่งควีนส์เบอร์รี่ (Marquis of Queensbury) ซึ่งร่วมปรับปรุงกติกากีฬามวยเมื่อ ค.ศ. 1865 โดยมีสาระสำคัญ อาทิ การกำหนดให้ใช้กำปั้นสวมนวมเป็นอาวุธเพียงอย่างเดียวในการต่อสู้ การกำหนดเวลาในการชกยกละ 3 นาที การจัดรุ่นของนักมวยโดยน้ำหนักตัวเป็นเกณฑ์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นรากฐานของกติกากีฬามวยสมัยใหม่ที่รู้จักกันในปัจจุบัน

⁴¹ “Louis Dejsada’s Courage Was Not Enough,” *The Straits Times*, February 19, 1950.

⁴² “คล่อง ภูิกัญญาชนะคะแนนแจ็กกี้ ไรอัน,” *กีฬา*, 25 มิถุนายน 2493, 14.

⁴³ เสือสมิง, “ค่ายฉวีวงศ์เริ่มสร้างเวทีทันสมัยแล้ว,” *กีฬา*, 26 กรกฎาคม 2496, 10, 30-31.

⁴⁴ “จำเริญซ้อมเข้มขัน,” *กีฬา*, 2 พฤษภาคม 2497, 9, 33, 37.

⁴⁵ “แอล ซิวานี เดินทางไปสามพรานดูจำเริญซ้อม,” *สังเวียน The Ring*, 19 กรกฎาคม 2497, 5-6.

⁴⁶ ครูเชาวน์, “ลักษณะที่ต่างกันระหว่างมวยไทยกับมวยสากล,” *กีฬา*, 13 กุมภาพันธ์ 2492, 22.

แนะนำให้ชาวไทยที่เข้าชมนการแข่งขันมวยสากลอาชีพในสนามพยายามสำรวจมกิริยาและลดการใช้ความรุนแรงทุกประการเพื่อ "...แสดงให้ชาวต่างประเทศเห็นและรู้ว่าประเทศไทยประชาชนชาวไทยมีความเจริญทางจิตใจพอที่จะเข้าสังคมกับชาวอารยะประเทศได้แล้วหรือยังอีกทางหนึ่ง..."⁴⁷ ลักษณะเช่นนี้สะท้อนถึงการควบคุมตนเองและความละเอียดอ่อนต่อการใช้ความรุนแรง ในการแข่งขันซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการเป็นอารยะในกีฬาชนิดนี้

ขณะเดียวกัน การที่นักมวยสากลอาชีพชาวไทยในเวลานั้นมีโอกาสแข่งขันในระดับนานาชาติมากขึ้นยังทำให้พวกเขามีรายได้สูงขึ้นกว่ารายได้ของประชาชนโดยทั่วไปในสังคมไทยอย่างเห็นได้ชัด ดังที่สมพงษ์ เวชสิทธิ์ รับค่าตัวจากการแข่งขันที่ฟิลิปปินส์เป็นเงินไทยราว 16,000 บาท⁴⁸ ถวัลย์ วงเทเวศร์ และประเสริฐ ส.ส. รับค่าตัวจากการแข่งขันที่สิงคโปร์ราว 10,000 บาท⁴⁹ ผล พระประแดง รับค่าตัวจากการแข่งขันกับกุย กอง ยัง 8,000 บาท⁵⁰ ขณะที่ข้าราชการชั้นพิเศษซึ่งมีเงินเดือนสูงสุดในกระทรวงมหาดไทยเมื่อ ค.ศ. 1951 มีเงินเดือนสูงสุดที่ 1,200 บาทเท่านั้น⁵¹ แต่มิได้หมายความว่านักมวยสากลชาวไทยทุกรายประสบความสำเร็จทางธุรกิจเสมอไป เพราะนักมวยหน้าใหม่ที่ไม่มีชื่อเสียงอาจมีค่าตัวในระดับหลักร้อยบาทเท่านั้น ขณะที่การขาดความเข้าใจต่อสัญญาหรือกลเม็ดทางธุรกิจอาจทำให้พวกเขาสูญเสียผลประโยชน์ที่ควรได้รับเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ภาวะเช่นนี้มีส่วนสร้างสำนึกและความเจตจำนงทางธุรกิจแก่นักมวยชาวไทยมากขึ้น โดยเฉพาะการรับแนวทางจัดการทางธุรกิจจากนานาชาติมาใช้ ดังคณะของจำเริญ ทรงกิตรัตน์ ซึ่งเดินทางไปแข่งขันกับบราซิล มาเลเซีย เลือกการรับค่าตัวเป็นเงินร้อยละ 25 จากค่าบัตรผ่านประตูและรับค่าเดินทาง ค่าที่พัก ค่าอาหารของจำเริญและผู้ติดตาม 1 คน รวมถึงส่วนแบ่งจากการถ่ายทอดวิทยุ-โทรทัศน์ คิดเป็นเงินไทยราว 120,000 บาท⁵² เช่นเดียวกับอูสมาน ศรีแดง ที่ตกลงกับฮะชิโระ ทัทสุมิ (Hachiro Tatsumi) ว่าจะรับค่าตัวเป็นเงินร้อยละ 55 จากรายได้ของสนามมวยราชดำเนินหลังหักค่าอากรมหรสพ ทำให้ทั้งคู่ได้รับค่าตัวรวมกันราว 32,172 บาท⁵³ ความสามารถในการบริหารจัดการทางธุรกิจที่ซับซ้อนตามแนวทางสากลเช่นนี้จึงแสดงให้เห็นถึงสำนึกเรื่องวิชาชีพที่เติบโตขึ้นในหมู่นักมวยชาวไทยในเวลาดังกล่าวเป็นอย่างดี

⁴⁷ "วันสำคัญของชาติไทย," *สารเสรี*, 18 กันยายน 2497.

⁴⁸ "สมพงษ์จะบุกฮาไว," *กีฬา*, 11 มกราคม 2491, 23.

⁴⁹ "ถวัลย์เห็นฟ้าไปทำศึกใหญ่ที่สิงคโปร์," *กีฬา*, 20 สิงหาคม 2493, 11, 30, 39.

⁵⁰ "ผล พระประแดงสร้างเคหะที่ได้จากการชกมวย," *กีฬา*, 18 มิถุนายน 2493, 14-15, 25, 27.

⁵¹ ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เรื่อง กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือน กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2494, *ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 68 ตอนที่ 48 (24 กรกฎาคม 2494): 2956-2959.

⁵² "จำเริญไม่หวั่นมาเชี่ยฮง," *สยามนิกร*, 18 กุมภาพันธ์ 2498.; "ยอมเลื่อนวันจำเริญชกชิงแชมป์," *สยามนิกร*, 17 กุมภาพันธ์ 2497.

⁵³ "รายได้ค่าบัตรผ่านประตูและเงินรางวัล," *กีฬา*, 25 มกราคม 2496, 19.

5. ระบบอุปถัมภ์ แบบแผนของกองทัพและแนวคิดทหารนิยมในกีฬามวยสากลอาชีพของไทย

สังคมไทยในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สองอยู่ในภาวะที่หวุ่นวิตกและไม่มั่นคงต่อสถานะและเกียรติภูมิของชาติ เนื่องจากการเป็นพันธมิตรกับญี่ปุ่นในสมัยสงครามที่ทำให้ไทยเสี่ยงต่อการตกเป็นผู้แพ้สงคราม รวมถึงการชดใช้ค่าปฏิกรรมสงครามและคืนดินแดนต่าง ๆ ที่เคยได้รับในช่วงสงครามแก่อังกฤษและฝรั่งเศสเพื่อให้มหาอำนาจผู้ชนะสงครามยอมรับสถานะในเวทีสากลของไทยอีกครั้งหนึ่ง ขณะที่ทั่วโลกในขณะนั้นได้เข้าสู่สถานการณ์ที่สหรัฐและสหภาพโซเวียตผู้ชนะสงครามได้ควบคุมผู้แพ้และพยายามจัดระเบียบโลกใหม่อันนำมาสู่สถานการณ์สงครามเย็น ภาวะเหล่านี้จึงส่งผลต่อความมั่นคงของชาติและความปรารถนาของสังคมไทยในการแสวงหาการยอมรับจากโลกภายนอกมากที่สุดครั้งหนึ่ง

ขณะที่ภายในสังคมไทยในขณะนั้นกำลังประสบปัญหา nạnาการ อาทิกการขาดแคลนข้าว การที่รัฐบาลพลเรือนปลดทหารจากตำแหน่งเพื่อลดค่าใช้จ่ายของประเทศ รวมทั้งเหตุการณ์สวรรคตอย่างลึกลับของรัชกาลที่ 8 ทำให้กลุ่มนายทหารนอกราชการที่นำโดย พล.ท. ผิน ชุณหะวัณ⁵⁴ และ พ.อ. กาจ กาจสงคราม ใช้เป็นข้ออ้างก่อการรัฐประหารเมื่อ ค.ศ. 1947 กลุ่มพลเรือนในคณะราษฎรจึงสูญเสียบทบาททางการเมืองลง ขณะที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม กลับมามีอำนาจอีกครั้งหนึ่ง พร้อมกับที่กองทัพโดยเฉพาะกองทัพบกกลายเป็นหนึ่งในภาคีสำคัญที่เข้าครอบงำการเมือง การบริหาร รวมทั้งภาคส่วนต่าง ๆ ของประเทศต่อมา⁵⁵ ในเวลาไล่เลี่ยกันนั้นรัฐและสังคมไทยเริ่มเกี่ยวพันกับสถานการณ์สงครามต่าง ๆ อาทิ สงครามเกาหลีและสงครามเรียกร้องเอกราชในอินโดจีนที่ทำให้กองทัพมีบทบาทและมีข้ออ้างในการยึดกุมอำนาจทางการเมืองมากขึ้น ขณะที่ประชาชนไทยจำนวนมากมองว่าการเมืองเป็นเรื่องของชนชั้นปกครอง พรรคการเมืองยังขาดการจัดตั้งองค์กรและฐานมวลชนที่เข้มแข็งจึงไม่อาจท้าทายอำนาจของกองทัพได้⁵⁶ บรรยากาศเช่นนี้ทำให้แนวคิดทหารนิยม (Militarism) เป็นหนึ่งในแนวคิดที่มีอิทธิพลและแพร่หลายไปอย่างกว้างขวางในสังคมไทยในเวลาดังกล่าว

⁵⁴ บทความชิ้นนี้ระบุชั้นยศของนายทหารหรือตำรวจตามช่วงเวลาของการดำรงยศดังกล่าว อาทิ ใช้คำว่า พล.ท. ผิน ชุณหะวัณ ขณะที่นายทหารผู้ยังดำรงตำแหน่งพลโท และใช้คำว่าจอมพล ผิน ชุณหะวัณ หลังจากนายทหารผู้นี้ครองยศจอมพลเมื่อ ค.ศ. 1952 เป็นต้น

⁵⁵ ดูรายละเอียดใน ฌ์พอล โจจริง, *ซุนคัก คักคินา พญาอินทรี: การเมืองไทยภายใต้ระเบียบโลกของสหรัฐอเมริกา 2491-2500* (นนทบุรี: ฟาเดียวกัน, 2563); สุชิน ตันติกุล, *รัฐประหาร พ.ศ. 2490 จุดกำเนิดอำนาจนิยมของกองทัพ* (กรุงเทพฯ: มติชน, 2557); สุชาชัย ยิ้มประเสริฐ, *แผนชิงชาติไทย: ว่าด้วยรัฐและการต่อต้านรัฐสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม ครั้งที่สอง (พ.ศ. 2491-2500)*, พิมพ์ครั้งที่ 3 (กรุงเทพฯ: ทีเพรส, 2553).

⁵⁶ Suchit Bunbongkarn, "The Military and Democracy in Thailand," in *The Military and Democracy in Asia and the Pacific*, ed. Ronald James May and Viberto Selochan (Canberra, Australia: ANU E Press, 2004), 48-49.

ช่วงเวลาที่กองทัพเข้าไปมีบทบาทในภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคมไทยมากขึ้นเป็นช่วงเวลาเดียวกับที่กีฬามวยสากลอาชีพเริ่มเป็นที่นิยมในสังคมไทยอีกครั้งหนึ่ง ทำให้สมาชิกบางส่วนของเหล่าทัพเริ่มเข้ามาเกี่ยวข้องกับกีฬานี้ในหลายบทบาท อาทิ พล.ต. ประภาส จารุเสถียร ที่สนับสนุนการแข่งขันมวยภายในกองทัพก พ.ต.อ. พิชัย กุลละวณิชย์ ที่เป็นผู้จัดการแข่งขันและกรรมการสนามมวยราชดำเนิน ลักษณะเช่นนี้อาจมาจากการที่คนเหล่านี้มีความนิยมส่วนตัวต่อกีฬามวยสากลอาชีพ หรือเคยศึกษา/เล่นกีฬานี้เมื่อครั้งอยู่ในรั้วโรงเรียนนายร้อยหรือกีฬากองทัพเรือซึ่งสัมพันธ์กับแนวคิดเรื่องการสู้รบที่เป็นแนวคิดหลักของกองทัพซึ่งในแง่หนึ่งสิ่งเหล่านี้สะท้อนแนวคิดชายเป็นใหญ่ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญในกองทัพ แต่ที่น่าสังเกต คือบรรดาแม่ทัพนายกองเหล่านี้เริ่มเข้ามาเกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพมากขึ้นในห้วงยามที่ความสำเร็จในระดับนานาชาติของนักมวยชาวไทยกำลังสร้างความรู้สึกร่วมเรื่องเกียรติภูมิระดับนานาชาติให้แก่ผู้คนในสังคมไทยอย่างมีประสิทธิภาพ จึงทำให้เหล่าขุนศึกที่กำลังมีบทบาททางการเมืองและต้องการนำความนิยมในกีฬามวยสากลอาชีพมาสร้างความนิยมทางการเมืองให้แก่ตนเองได้เข้ามาอุปถัมภ์นักมวย ผู้คนและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทย เพราะการกระทำเช่นนี้ทำให้พวกเขาสามารถสร้างปฏิสัมพันธ์และสื่อบารมีทางการเมืองต่อผู้คนจำนวนมากได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะหากการอุปถัมภ์ดังกล่าวทำให้นักมวยชาวไทยประสบความสำเร็จในระดับนานาชาติก็อาจทำให้ผู้นำเหล่าทัพเหล่านี้ได้รับความนิยมมากขึ้นตามไปด้วย

ตัวอย่างสำคัญที่แสดงให้เห็นบทบาทของผู้นำเหล่าทัพต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพภายใต้บริบททางการเมืองไทยในช่วงดังกล่าว คือ พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ แห่งกรมตำรวจ และ พล.อ. สฤษดิ์ ธนะรัชต์ แห่งกองทัพบกซึ่งมีชื่อเสียงขึ้นมาในฐานะกำลังสำคัญของการปฏิวัติ ค.ศ. 1947 จากนั้นเมื่อทั้งสองได้รับแรงสนับสนุนด้านอาวุธและงบประมาณจากรัฐบาลสหรัฐฯ ในฐานะพันธมิตรต่อต้านขบวนการคอมมิวนิสต์ก็ยิ่งทำให้มีอำนาจมากขึ้น ต่อมานายพลสองรายนี้เป็นคู่แข่งในการสืบทอดอำนาจจาก จอมพล ป. พิบูลสงคราม และเริ่มแข่งขันกันในแทบทุกมิติตั้งแต่การสร้างกองกำลัง การคุมหน่วยงานรัฐ งบประมาณ และสื่อสารมวลชนของรัฐและเอกชน⁵⁷ และขยายการแข่งขันมาสู่กิจกรรมที่เกี่ยวกับกีฬามวยสากลอาชีพซึ่งกำลังเป็นที่นิยมในสังคมไทยเช่นกัน

พล.ต.อ. เผ่า คือ ตัวอย่างที่โดดเด่นในการอุปถัมภ์กีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทย โดยเฉพาะการอุปถัมภ์จำเริญ ทรงกิตติรัตน์ ในหลายรูปแบบ โดยใช้ทั้งงบประมาณส่วนตัว อาทิ

⁵⁷ ชาญวิทย์ เกษตรศิริ, *ประวัติการเมืองไทยสยาม พ.ศ. 2475-2500*, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพฯ: โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2562), 393-410.; ชิตพล กาญจนกิจ, "การสร้างและรักษาอำนาจทางการเมืองของ พล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539), 88.; อภิชาติ สถิตินรัมย์, *รัฐไทยกับการปฏิรูปเศรษฐกิจ จากกำเนิดทุนนิยมนายธนาคารถึงวิกฤติเศรษฐกิจ 2540* (นนทบุรี: ฟาติเยกัณ, 2556), 16-18.

การมอบเงิน 30,000 บาท สมทบให้จำเรียมซื้อบ้านพักในย่านสาทร⁵⁸ หรือการถอดพระเครื่อง และสร้อยคอทองคำของตนเองมอบให้จำเรียมเมื่อครั้งเดินทางไปแข่งขันที่ประเทศฟิลิปปินส์⁵⁹ รวมถึงใช้สถานะอธิบดีกรมตำรวจบรรจุจำเรียมเข้ารับราชการในกรมตำรวจและจัดให้แข่งขันกับนักมวยต่างชาติหลายครั้งในกิจกรรมวันตำรวจ และบางคราว พล.อ. เผ่า ยังได้ทำหน้าที่สื่อเชิญอธิบดีกรมตำรวจจากกว่า 10 ชาติ ในเอเชียมาร่วมชมการแข่งขันเหล่านี้⁶⁰ ทั้งยังสนับสนุนให้จำเรียมแข่งขันชิงแชมป์โลกกับจิมมี่ คาร์รัทเธอร์ และโรแบร์ โคฮิง โดยในครั้งหลังนี้ พล.ต.อ. เผ่า ใช้กลไกของกรมตำรวจมาสนับสนุนอย่างเต็มที่ อาทิ กำหนดให้สถานีตำรวจเป็นสถานที่จำหน่ายบัตรเข้าชมการแข่งขัน จัดตำรวจกว่า 500 นาย มารักษาความปลอดภัยในวันแข่งขัน ใช้สถานที่ของตำรวจใน อ.สามพราน จ.นครปฐม เป็นสถานที่ฝึกซ้อมของจำเรียมและตั้งนายตำรวจแห่งกองการต่างประเทศ กรมตำรวจเป็นล่ามและผู้ดูแลประจำตัวนายอัล ชิวานี ผู้ฝึกสอนของจำเรียม เป็นต้น⁶¹

นอกจากนี้ พล.ต.อ. เผ่า ยังใช้สถานะการเป็นผู้บริหารหลายตำแหน่งในรัฐบาลนำเรื่องการแข่งขันระหว่างจำเรียมกับโรแบร์ โคฮิง เข้าขอการสนับสนุนจากคณะรัฐมนตรี⁶² ทั้งยังแต่งตั้งนายทหาร-ตำรวจและข้าราชการพลเรือนระดับสูง ผู้เกี่ยวข้องทั้งกีฬามวย นักการเมือง และนักธุรกิจที่ใกล้ชิดเข้าเป็นกรรมการจัดการแข่งขันระหว่างจำเรียมกับโรแบร์ โคฮิง จนสามารถระดมทรัพยากรต่าง ๆ มาสนับสนุนการแข่งขันครั้งนั้นได้อย่างเต็มที่ อาทิ การแต่งตั้ง พล.อ. หลวงเสรีเริงฤทธิ์ ผู้ว่าการรถไฟเป็นประธานกรรมการจัดการแข่งขันทำให้การรถไฟฯ ลดค่าโดยสารแก่ผู้โดยสารที่มีบัตรเข้าชมการแข่งขัน⁶³ เป็นต้น และแม้ว่าจำเรียมต้องพ่ายแพ้ในการแข่งขันครั้งนี้ แต่ พล.ต.อ. เผ่า ยังสนับสนุนจำเรียมให้เดินทางไปแข่งขันกับบราูล มาเซียส ที่สหรัฐฯ กระทั่งจำเรียมพ่ายแพ้อีกครั้งหนึ่ง นายพลผู้นี้จึงลดบทบาทการสนับสนุนกีฬามวยสากลอาชีพลง ขณะที่ พล.อ. สุฤษดิ์ เข้ามาเกี่ยวข้องกับกีฬามวยสากลอาชีพในช่วงที่การแข่งขันทางการเมืองระหว่างตัวเขากับ พล.ต.อ. เผ่า รุนแรงขึ้น และเป็นช่วงเวลาที่ พล.ต.อ. เผ่า กำลังพยายามผลักดันจำเรียม ทรงกิตติรัตน์ อย่างเต็มที่ โดยในเวลานั้นสมเด็จพระนเรศวรมหาราชหรือพลทหาร

⁵⁸ "อธิบดีเผ่าซื้อบ้านให้จำเรียม," *กีฬา*, 15 มีนาคม 2496, 17.

⁵⁹ "อธิบดีกรมตำรวจถอดพระจากสร้อยคอให้จำเรียมในโอกาสที่ลาไปชกชิงแชมป์โลกที่มะนิลา," *กีฬา*, 27 กรกฎาคม 2495, 5, 19, 29.

⁶⁰ "อธิบดีกรมตำรวจหัวเอเชียตะวันออกจะมาดูมวยรายการ "วันตำรวจ", *กีฬา*, 27 กันยายน 2496, 10, 31-32.

⁶¹ "จำเรียมเข้าค่ายซ้อมที่สามพราน นครปฐม," *สังเวียน The Ring*, 5 กรกฎาคม 2497, 10.; "เตรียมตำรวจ 500 บังกันเหตุร้ายวันชิงแชมป์โลก," *สยามรัฐ*, 16 กันยายน 2497.; "ลุงแทนจะพาบอลแหลมมากรุงเทพ," *สังเวียน The Ring*, 26 กรกฎาคม 2497, 8.; "แอล ชิวานี เดินทางไปสามพรานดูจำเรียมซ้อม," *สังเวียน The Ring*, 19 กรกฎาคม 2497, 5-6.

⁶² กลุ่มอนุรักษ์เอกราชของคณะรัฐมนตรี, มติคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ 30/2497 เรื่อง การแข่งขันชกมวยชิงตำแหน่งแชมป์โลกที่ว่าง (19 พฤษภาคม 2497) และ กลุ่มอนุรักษ์เอกราชของคณะรัฐมนตรี, มติคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ 41/2497 เรื่อง การแข่งขันชกมวยชิงตำแหน่งแชมป์โลกรุ่นแบนตั้มเวทแทนตำแหน่งที่ว่าง (30 มิถุนายน 2497).

⁶³ "ลดค่ารถโดยสารแก่ผู้เข้าชมชกมวยชิงแชมป์โลก," *ข่าวพาณิชย์*, 20 สิงหาคม 2497.

สำรวจ ธาณี สังกัดกองพลที่ 1 รักษาพระองค์เป็นนักมวยที่เริ่มมีชื่อเสียงขึ้นมาทำให้ พล.อ. สฤษดิ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งแม่ทัพภาคที่ 1 ต้องการสนับสนุนให้สมเดชได้รับการบรรจุเป็นรองแชมป์โลก⁶⁴ และเมื่อสมเดชได้ครองตำแหน่งแชมป์เยาวชนรุ่นเวลเตอร์เวทของสหพันธ์มวยแห่งตะวันออกไกลใน ค.ศ. 1953 พล.อ. สฤษดิ์ จึงได้อนุมัติให้จัดท่าเข็มขัดประจำตำแหน่งแชมป์วันดังกล่าว และเป็นประธานในพิธีมอบเข็มขัดดังกล่าวและถ้วยรางวัลแชมป์วันแห่งกองทัพภกให้แก่นักมวยรายนี้ด้วยตนเอง⁶⁵

อย่างไรก็ตาม พล.อ. สฤษดิ์ มิได้ใช้งบประมาณส่วนตัวมากนักในการสนับสนุนกีฬา มวยสากลอาชีพ แต่มักมอบหมายให้นายทหารผู้ใกล้ชิดและหน่วยงานของกองทัพภก รับผิดชอบในกิจการดังกล่าว อาทิ สนับสนุนให้กองพลที่ 1 ร่วมกับเวทีราชดำเนินติดต่อกวอลี ทมม (Wally Thom) แชมป์วันแห่งยุโรปและรองแชมป์โลกอันดับ 10 มาแข่งขันกับสมเดช ยนตรกิจ ในเดือนมกราคม ค.ศ. 1955⁶⁶ โดยมีคำสั่งให้สมเดช เข้ามาฝึกซ้อม ณ ค่ายซ้อม กองพลที่ 1 ภายใต้การอำนวยการของนายทหารผู้ใกล้ชิด พล.อ. สฤษดิ์ คือ พล.ต. ถนอม กิตติขจร แม่ทัพภาคที่ 1 และ พล.ต. ประภาส จารุเสถียร ผู้บัญชาการกองพลที่ 1⁶⁷ รวมทั้งนำกองทหาร จากกองพลที่ 1 ตั้งแถวทำพิธีต้อนรับวอลี ทมม ณ ท่าอากาศยานดอนเมือง ขณะที่ พล.ต. ประภาส จารุเสถียร ร่วมกับเวทีราชดำเนินจัดงานเลี้ยงรับรองแก่วอลี ทมม และคณะ ที่สโมสร นายทหาร กองพลที่ 1⁶⁸ แต่เมื่อสมเดชตกเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ในการแข่งครั้งนั้นก็ทำให้เหล่าผู้นำ กองทัพลดความสนใจต่อการสนับสนุนสมเดชลงไป อย่างไรก็ตามเหตุการณ์นี้สะท้อนให้เห็น การที่บรรดาผู้นำเหล่าทัพนำทรัพยากรจากหน่วยงานของตนมาใช้สนับสนุนกีฬา มวยสากล อาชีพอย่างชัดเจนเช่นกัน

ถึงแม้ว่าการอุปถัมภ์กีฬา มวยสากลอาชีพในสังคมไทยจากบรรดาผู้นำเหล่าทัพมีส่วน ทำให้การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกีฬานิดนี้เกิดขึ้นได้โดยสะดวกและทำให้ความนิยม ต่อกีฬานิดนี้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว รวมทั้งทำให้นักมวยหลายรายมีความเป็นอยู่ที่มั่นคงขึ้น จากรายได้และการงานในระบบราชการ แต่สิ่งเหล่านี้มิใช่กิจกรรมการกุศลที่ไร้สิ่งตอบแทน เพราะกิจกรรมดังกล่าวได้นำค่าเช่าช่องและความนิยมทางการเมืองกลับคืนมาแก่ผู้นำเหล่าทัพ เหล่านี้เช่นกัน ดังที่สื่อมวลชนไทยในเวลานั้นเคยเขียนย่อ พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ อย่างยิ่งใหญ่ ว่าเป็น “...ประทีปดวงใหญ่ของโลกกีฬา มวยในเมืองไทย...”⁶⁹ กิจกรรมดังกล่าวจึงเป็นเครื่องมือ

⁶⁴ “แม่ทัพที่ 1 สนับสนุนสมเดชชิงแชมป์วัน,” กีฬา, 6 กันยายน 2496, 14, 27.

⁶⁵ กีฬา, 1 มีนาคม 2496, 3; กีฬา, 19 เมษายน 2496, 2.

⁶⁶ “ทหารต้อนรับวอลี ทมม,” พิมพ์ไทย, 9 มกราคม 2498.

⁶⁷ “สังฆเดชพิทหมัดซ้ายอย่างหนัก แชนเคล็ดหายแล้ว,” สารเสรี, 13 มกราคม 2498.

⁶⁸ “ทหารต้อนรับวอลี ทมม,” พิมพ์ไทย, 9 มกราคม 2498.

⁶⁹ ชูโม, “อธิบดีเผ่าส่งครุฑมิ่งไปญี่ปุ่นพร้อมจำเรียม,” กีฬา, 2 พฤศจิกายน 2495, 8, 31.

ที่ผู้นำเหล่านี้ใช้สร้างคะแนนนิยมและสำแดงอำนาจทางการเมืองเหนือภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคม ทั้งยังทำให้พวกเขาฉวยใช้ความสำเร็จของนักมวยใต้ร่มธงมาวาดไต่ถึงคุณูปการที่พวกเขามีต่อสังคมไทยในเวลาดังกล่าวอีกทางหนึ่ง

การที่สมาชิกระดับสูงและผู้นำเหล่าทัพต่าง ๆ เข้ามาอุปถัมภ์กีฬามวยสากลอาชีพ สร้างความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญแก่กีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทย โดยเฉพาะเมื่อพวกเขา นำแบบแผนและค่านิยมของเหล่าทัพที่ตนคุ้นชินเข้ามาผสมผสานกับทัศนคติและการปฏิบัติของกีฬามวยสากลอาชีพ ดังที่ พ.ต.ต. วิชิต รัตนภาณุ และ พ.ต.ต. พันศักดิ์ วิเศษภักดี นายตำรวจระดับอัศวินผู้ใกล้ชิดกับ พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ ได้ให้การอุปถัมภ์อุสมาน ศรแดง นักมวยไทยผู้มีชื่อเสียงและผลักดันให้นักมวยผู้นี้หันมาแข่งขันมวยสากลอาชีพโดยเตรียมบรรจุอุสมานเข้าเป็นตำรวจตามแนวทางของจำเริญ ทรงกิตรัตน์ แต่ต่อมาเมื่อนายตำรวจทั้งสองไม่พอใจความประพฤติส่วนตัวของอุสมานจึงมีคำสั่งให้คุมตัวอุสมานที่ห้องขังของสถานี กองปราบปรามขมอด โดยให้เหตุผลว่าเป็นไปตามวินัยของกรมตำรวจเพราะอุสมานได้สมัครและอบรมเข้าเป็นตำรวจแล้ว⁷⁰ การลงโทษที่รุนแรงเช่นนี้มิใช่เรื่องปกติวิสัยที่เกิดขึ้นในเครือข่ายกีฬามวยสากลอาชีพระดับนานาชาติ แต่สามารถเกิดขึ้นได้ในสังคมไทยในขณะนั้นเพราะบรรดาผู้นำเหล่าทัพที่ได้เข้ามามีอำนาจเหนือภาคส่วนอื่น ๆ ในสังคมมักนำแบบแผนความรุนแรงจากวิชาชีพของตนเข้าไปเผยแพร่ยังภาคส่วนต่าง ๆ ที่พวกเขาครอบงำอยู่ ดังกรณีนี้ที่มีการนำบทลงโทษที่รุนแรงของตำรวจมาบังคับใช้กับนักมวยภายใต้การอุปถัมภ์ของตนเอง

ลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่บรรดาผู้นำเหล่าทัพได้สร้างไว้ให้แก่กีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทย คือ การนำแนวคิดแบบทหารนิยมที่เกี่ยวข้องกับการสู้รบเพื่อเกียรติภูมิของชาติมาผสมผสานกับกีฬาชนิดนี้ โดยเปรียบเทียบการแข่งขันระหว่างนักมวยชาวไทยกับนักมวยต่างชาติว่าเป็นตั้งการสู้รบหรือสงครามเพื่อเกียรติภูมิของชาติ ดังที่กรรมการจัดการแข่งขันมวยวันตำรวจให้เหตุผลแก่นายกิมเส็ง ทวีสิทธิ์ และ ม.ล. ยิ่งศักดิ์ อิศรเสนา เมื่อครั้งที่เชิญทั้งสองมาเป็นผู้ฝึกสอนจำเริญ ทรงกิตรัตน์ เพื่อแข่งขันกับสปีดี คาบาเนลา (Speedy Cabanela) ว่าเป็น “การแข่งขันเพื่อชาติ”⁷¹ ขณะที่ พ.ต.อ. พิชัย กุลละวณิชย์ กล่าวถึงการแข่งขันระหว่างจำเริญ ทรงกิตรัตน์กับมะซะชิ อากิยะมะ (Masashi Akiyama) ว่ามีความสำคัญ “...เท่ากับเอาชาติเป็นเดิมพันทีเดียว...”⁷² หรือหลวงยุทธศาสตร์โกศลผู้บัญชาการทหารเรือที่ให้อีวาทากะอ้อมทรัพย์ นฤภัย ทหารเรือรายหนึ่งทีชอลาไปแข่งขันมวยสากลอาชีพที่ญี่ปุ่นว่า “...ให้รำลึกถึงเกียรติของทหารเรือไทย ให้รำลึกถึงบิตरแห่งนาวี คือ เสด็จในกรมผู้เสวยสวรรคตไปแล้ว...”⁷³ การที่คนเหล่านี้

⁷⁰ “อัศวินส่งอุสมานเข้า ‘ห้อง’ กองปราบให้สงบสติอารมณ์เกรงจะไปกันใหญ่,” *กีฬา*, 28 มิถุนายน 2496, 7, 28-29.

⁷¹ “ครูกิมเส็ง ม.ล. ยิ่งศักดิ์ ช่วยกันฝึกซ้อมให้จำเริญ,” *กีฬา*, 5 ตุลาคม 2495, 6, 32.

⁷² “จำเริญซ้อมหนักเตรียมรบศึก ‘อาทิตย์อุทัย’,” *กีฬา*, 1 มีนาคม 2496, 24.

⁷³ “อ้อมทรัพย์ยังไม่ได้ไปญี่ปุ่น,” *มวย*, 5 มิถุนายน 2498, 18, 32.

เป็นผู้อุปถัมภ์กีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยทำให้นักมวยชาวไทยเริ่มสมทาทานแนวคิดเรื่องการใช้ความรุนแรงเพื่อนำชัยชนะมาเป็นเครื่องเช่นพลิแกชาติ ดังที่จำเรียม ทรงกิตติรัตน์ กล่าวแก่หนังสือพิมพ์ในฟิลิปปินส์เมื่อครั้งที่เดินทางไปแข่งขันกับลารี บาดาน (Larry Batan) ว่า “...ข้าพเจ้ามาที่นี่เพื่อชื่อเสียงและเพื่อเชิดชูเกียรติซึ่งมีไช่ของข้าพเจ้า หากของประเทศไทย จนกว่าข้าพเจ้าจะสิ้นลมปรมาณเวทไป...”⁷⁴ แม้ว่าวาทะเช่นนี้จะสร้างความอึกเขิมแก่นักมวยและผู้ชมชาวไทย แต่ลักษณะเช่นนี้ก็ทำทหายและลดทอนรากฐานทัศนคติและการปฏิบัติของกีฬามวยสากลอาชีพในเรื่องการเป็นอารยะ การเป็นวิทยาศาสตร์ และการเป็นวิชาชีพตามแนวทางสากลอย่างเห็นได้ชัด โดยเฉพาะเมื่อพิจารณาถึงจุดกำเนิดของกีฬานิตินี้ที่พยายามแยกตัวเองออกจากกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทหารมาตั้งแต่ต้น

นอกจากนั้น การที่ผู้นำเหล่าทัพเข้ามาอุปถัมภ์กีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยยังมีส่วนลดทอนความเป็นวิชาชีพของกีฬานิตินี้ เพราะการที่ผู้นำเหล่าทัพเลือกสนับสนุนเฉพาะนักมวยที่มีชื่อเสียงบางรายเป็นการเลือกปฏิบัติที่ทำให้นักมวยบางรายมีรายได้หรือสิทธิพิเศษมากกว่านักมวยรายอื่น และแสดงให้เห็นว่าผู้มีอำนาจรัฐในเวลาดังกล่าวมิได้ให้ความสำคัญหรือส่งเสริมกีฬามวยให้กลายเป็นวิชาชีพที่มั่นคงอย่างแท้จริง เพราะเหล่าขุนศึกเหล่านี้สนใจเพียงการอุปถัมภ์เพียงชั่วคราวแก่นักมวยที่มีชื่อเสียงเพื่อแลกกับสถานะและความนิยมทางการเมืองจากมวลชน ดังที่ พล.ต.อ. เผ่า ศรียานนท์ และจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ สนับสนุนกีฬามวยสากลอาชีพอย่างเข้มข้นในช่วงที่ทั้งสองกำลังแข่งขันทางการเมืองกันอย่างรุนแรงและลดความสนใจต่อกีฬานิตินี้ลงเมื่อผลการแข่งขันของนักมวยภายใต้การอุปถัมภ์ไม่เป็นไปดังหวังโดยที่ทั้งสองมิได้ยึดถือต่อการจัดทำกฎหมายหรือองค์กรที่คุ้มครองสวัสดิภาพหรือส่งเสริมวิชาชีพของนักมวยแต่อย่างใด แม้ว่าเหล่าสามัญชนนักมวยอาชีพชาวไทยอาจเป็นคนกลุ่มแรกของประเทศที่ได้รับการยอมรับในเชิงวิชาชีพจากโลกสากลอย่างแท้จริงยิ่งกว่ากลุ่มคนชนชั้นใดในสังคมไทยก็ตาม

6. บทสรุป

เมื่อสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลงกีฬามวยสากลอาชีพในสังคมไทยกลายเป็นกีฬายอดนิยมในประเทศและกลายเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายระดับนานาชาติอย่างเต็มตัว โดยกระบวนการเหล่านี้เกิดขึ้นจากการขับเคลื่อนของกลุ่มคนที่มีวิชาชีพเกี่ยวข้องโดยตรงกับกีฬามวยสากลอาชีพ และกลุ่มคนที่ไม่ได้มีวิชาชีพเกี่ยวข้องโดยตรงกับกีฬามวยสากลอาชีพ แต่มีอำนาจทางการเมืองในสังคมไทย โดยที่คนกลุ่มแรกพยายามเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ

⁷⁴ เสือสมิง, “ข้าพเจ้าสู้เพื่อเกียรติของชาติไทย,” *กีฬา*, 3 สิงหาคม 2495, 6.

เครือข่ายกีฬามวยสากลอาชีพระดับนานาชาติ ทั้งยังให้ความสำคัญกับทัศนคติและการปฏิบัติในเรื่องการเป็นอารยะ การเป็นวิทยาศาสตร์และการเป็นวิชาชีพตามแนวทางสากล ดังมีการรับกฎกติกาตลอดจนรูปแบบการฝึกฝนและแข่งขันตามแนวทางสากลมาใช้อย่างเข้มงวด ขณะที่คนกลุ่มหลังซึ่งต้องการใช้กีฬามวยสากลอาชีพเป็นพื้นที่สร้างคะแนนนิยมทางการเมืองได้เข้ามาอุปถัมภ์กีฬาชนิดนี้โดยนำแบบแผนของกองทัพและแนวคิดทหารนิยมเข้าครอบงำให้นักมวยชาวไทยและผู้เกี่ยวข้องมองว่ากีฬามวยสากลอาชีพเปรียบเสมือนเครื่องมือสร้างและปกป้องเกียรติภูมิของชาติ สิ่งเหล่านี้มีส่วนลดทอนความสำคัญของทัศนคติและการปฏิบัติเรื่องการเป็นอารยะ การเป็นวิทยาศาสตร์ และการเป็นวิชาชีพของกีฬามวยสากลอาชีพตามแนวทางสากลลงไป และทำให้กีฬามวยสากลอาชีพของไทยในยุคนี้มีลักษณะของการเป็นกีฬาสมัยใหม่ซึ่งมีทัศนคติและการปฏิบัติแบบสากลแต่ตกอยู่ภายใต้การครอบงำของระบบอุปถัมภ์ แบบแผนการปฏิบัติและอุดมการณ์ของผู้ปกครองโดยเฉพาะกลุ่มผู้นำเหล่าทัพที่ยึดกุมอำนาจทางการเมืองของไทย ซึ่งลักษณะเช่นนี้มีส่วนกดทับและช่วงชิงความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากทักษะ หยาดเลือดและแรงกายของนักมวยสากลอาชีพชาวไทยไปเป็นเครื่องชูชูเกียรติยศให้แก่ผู้อุปถัมภ์ของตนอีกทางหนึ่ง

รายการอ้างอิง

- “การแข่งขันชิงแชมป์โลกจัดที่หนึ่ง 56,000 ค่าดูร่วม 6 ล้านบาท.” *กีฬา*, 7 มีนาคม 2497.
- กีฬา*, 1 มีนาคม 2496.
- กีฬา*, 19 เมษายน 2496.
- กีฬา*, 11 ตุลาคม 2496.
- “กติกากาการแข่งขันมวยสากลของเวทีราชดำเนิน.” *กีฬา*, 7 ธันวาคม 2490.
- ““กระทิงเปลี่ยว” ผล พระประแดงชี้แจงว่า เมื่อ “เสือ” จะต้องกลายเป็น “หมู”.” *กีฬา*, 29 ตุลาคม 2492.
- กลุ่มอนุรักษ์เอกสารของคณะรัฐมนตรี. มติคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ 30/2497 เรื่อง การแข่งขันชกมวยชิงตำแหน่งแชมป์โลกที่ว่าง (19 พฤษภาคม 2497).
- กลุ่มอนุรักษ์เอกสารของคณะรัฐมนตรี. มติคณะรัฐมนตรี ครั้งที่ 41/2497 เรื่อง การแข่งขันชกมวยชิงตำแหน่งแชมป์โลกรุ่นแบนตั้มเวทแทนตำแหน่งที่ว่าง (30 มิถุนายน 2497).
- “ข่าวการรับรองสมุหเทศาภิบาล.” *วิทยากรย*. เล่มที่ 13, ตอนที่ 13 (1 กรกฎาคม 2456), 724-734.
- “ข่าวย่อยในวันชกชิงแชมป์โลก.” *กีฬา*, 21 มีนาคม 2497.
- “เขาบินไปสร้างชื่อให้วงการมวยของไทย.” *กีฬา*, 30 เมษายน 2493.
- “ครูгимเส็ง ม.ล.ยิ่งศักดิ์ ช่วยกันฝึกซ้อมให้จำเจริญ.” *กีฬา*, 5 ตุลาคม 2495.

- ครูเชวาร์น. “ลักษณะที่ต่างกันระหว่างมวยไทยกับมวยสากล.” *กีฬา*, 13 กุมภาพันธ์ 2492.
- “ใครจะเป็นแชมป์เป็นรุ่นเวลเตอร์เวทของไทย.” *กีฬา*, 14 มีนาคม 2491.
- “คล่อง ภูมิภาคโยชนะคะแนนแจ๊คกี้ ไรอัน.” *กีฬา*, 25 มิถุนายน 2493.
- “จำเรียมเข้าค่ายซ้อมที่สามพราน นครปฐม.” *สังเวียน The Ring*, 5 กรกฎาคม 2497.
- “จำเรียมซ้อมเข้มข้น.” *กีฬา*, 2 พฤษภาคม 2497.
- “จำเรียมซ้อมหนักเตรียมรับศึก ‘อาทิตย์อุทัย’.” *กีฬา*, 1 มีนาคม 2496.
- “จำเรียมไม่หวั่นมาเชี่ยซู.” *สยามนิกร*, 18 กุมภาพันธ์ 2498.
- ชาญ พนารัตน์. “พัฒนาการการควบคุมพฤติกรรมความก้าวร้าวในสยาม.” *วารสารสังคมศาสตร์* 31, ฉ.1 (มกราคม-มิถุนายน 2562): 81-109.
- ชาญ พนารัตน์. *บนทางสู่อารยะ: สังคมวิทยาและประวัติศาสตร์ในทัศนะของนอร์เบิร์ต เอไลอัส*. กรุงเทพฯ: อิลลูมิเนชันส์ เอ็ดดิชันส์, 2565.
- ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. *ประวัติการเมืองไทยสยามพ.ศ. 2475-2500*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2562.
- ชิตพล กาญจนกิจ. “การสร้างและรักษาอำนาจทางการเมืองของพล.ต.อ.เผ่า ศรียานนท์.” *วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, คณะรัฐศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 2539.
- “เชี่ยงใหม่ตื่นมวยสากล.” *กีฬา*, 21 มิถุนายน 2496.
- ซูโม. “อธิบดีเผ่าส่งครูฝึกไปญี่ปุ่นพร้อมจำเรียม.” *กีฬา*, 2 พฤศจิกายน 2495.
- ณัฐพล ใจจริง. *ขุนศึก ศักดินา พญาอินทรี: การเมืองไทยภายใต้ระเบียบโลกของสหรัฐอเมริกา 2491-2500*. นนทบุรี: ฟ้าเดียวกัน, 2563.
- “เตรียมตำรวจ 500 บ้องกันเหตุร้ายวันชิงแชมป์โลก.” *สยามรัฐ*, 16 กันยายน 2497.
- “ถวัลย์เห็นฟ้าไปทำศึกใหญ่ที่สิงคโปร์.” *กีฬา*, 20 สิงหาคม 2493.
- “ทวิชจะพานักมวยไทยไปญี่ปุ่นกลางกรกฎาคม.” *สังเวียน The Ring*, 21 มิถุนายน 2497.
- “ไทย-ญี่ปุ่น/ฟิลิปปินส์ ร่วมวางรากฐานสหพันธ์มวยตะวันออก.” *กีฬา*, 7 พฤศจิกายน 2497.
- ทิม อติเปรมานนท์. “คำแนะนำสำหรับผู้เริ่มหัดมวย Hints to Novice Boxer.” *กีฬา*, 13 เมษายน 2495.
- “ทหารต้อนรวบอัส ฆอม.” *พิมพ์ไทย*, 9 มกราคม 2498.
- “นักมวยไทยคึกคักในสิงคโปร์.” *กีฬา*, 27 กุมภาพันธ์ 2492.
- “เบื้องหลังการเดินทางกลับของจำเรียม ทรงกิตรัตน์.” *กีฬา*, 22 มกราคม 2493.
- ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เรื่อง กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนกระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2494, *ราชกิจจานุเบกษา* เล่มที่ 68 ตอนที่ 48 (24 กรกฎาคม 2494): 2956-2959.

- “ผล พระประแดงสร้างเคหะที่ได้จากการชกมวย.” *กีฬา*, 18 มิถุนายน 2493.
- “ผล-กุกองยัง จะชิงแชมป์เฟเธอร์เวทแห่งตะวันออกไกล.” *กีฬา*, 16 มกราคม 2492.
- กัญญาพันธ์ พจนะลาวัลย์. *กำเนิด ‘ประเทศไทย’ ภายใต้เผด็จการ*. กรุงเทพฯ: มติชน, 2558.
- “แม่ทัพที่ 1 สนับสนุนสมเด็จพระสังฆราช.” *กีฬา*, 6 กันยายน 2496.
- ยิ่งศักดิ์ อิศรเสนา, ม.ล. “ข้อบกพร่องของการฝึกซ้อมกีฬามวยสากล.” *กีฬา*, 1 มกราคม 2491.
- “ยอมเลื่อนวันจำเริญชกชิงแชมป์.” *สยามนิกร*, 17 กุมภาพันธ์ 2497.
- “รายได้ค่าบัตรผ่านประตูและเงินรางวัล.” *กีฬา*, 25 มกราคม 2496.
- “ลดค่ารถโดยสารแก่ผู้เข้าชมชกมวยชิงแชมป์โลก.” *ข่าวพาณิชย์*, 20 สิงหาคม 2497.
- “ลุ้นแหกจะพาวอลแรมมากรุงเทพ.” *สังเวียน The Ring*, 26 กรกฎาคม 2497.
- “วันสำคัญของชาติไทย.” *สารเสรี*, 18 กันยายน 2497.
- วิทยาจารย์*. เล่มที่ 12, ตอนที่ 22 (15 พฤศจิกายน ร.ศ.131).
- ศิริ อ่องสุนทร. “ศิลปะในเชิงมวยสากล.” *กีฬา*, 14 มีนาคม 2491.
- “สารแถลง.” *กีฬา*, 12 มิถุนายน 2492.
- สมิงกะหรั่ง. “มูมกลาง.” *กีฬา*, 9 พฤษภาคม 2497.
- สุชิน ตันติกุล. *รัฐประหาร พ.ศ.2490 จุดกำเนิดอำนาจนิยมของกองทัพ*. กรุงเทพฯ: มติชน, 2557.
- สังเวียน The Ring*, 30 สิงหาคม 2497.
- “สังฆสมเด็จพิทหมัดซ้ายอย่างหนัก แชนเคล็ดหายแล้ว.” *สารเสรี*, 13 มกราคม 2498.
- สุธาชัย ยิ้มประเสริฐ. *แผนชิงชาติไทย: ว่าด้วยรัฐและการต่อต้านรัฐสมัยจอมพลป. พิบูลสงคราม ครั้งที่สอง (พ.ศ.2491 – 2500)*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ทีเพรส, 2553.
- “สมพงษ์จะบุกฮาไว.” *กีฬา*, 11 มกราคม 2491.
- เสื่อสมิง. “ข้าพเจ้าสู้เพื่อเกียรติของชาติไทย.” *กีฬา*, 3 สิงหาคม 2491.
- เสื่อสมิง. “ค่ายฉวีวงศ์เริ่มสร้างเวทีทันสมัยแล้ว.” *กีฬา*, 26 กรกฎาคม 2496.
- หอจดหมายเหตุแห่งชาติ. เอกสารสำนักนายกรัฐมนตรี สร.0201.8/119 เรื่องพระยาจินดารักษ์ (พ.ศ. 2496).
- “หนังสือพิมพ์ The Ring ตั้งผู้แทนประจำประเทศไทย.” *กีฬา*, 4 พฤศจิกายน 2496.
- “อธิบดีกรมตำรวจถอดพระจากสร้อยคอให้จำเริญในโอกาสที่ลาไปชกชิงแชมป์มะนิลา.” *กีฬา*, 27 กรกฎาคม 2495.
- “อธิบดีกรมตำรวจทั่วเอเชียตะวันออกจะมาดูมวยรายการ “วันตำรวจ”.” *กีฬา*, 27 กันยายน 2496.
- “อธิบดีเฝ้าซื้อบ้านให้จำเริญ.” *กีฬา*, 15 มีนาคม 2496.

- อภิชาติ สถิตนิรามัย. *รัฐไทยกับการปฏิรูปเศรษฐกิจจากกำเนิดทุนนิยมนายธนาคารถึงวิกฤติเศรษฐกิจ 2540*. นนทบุรี: ฟ้าเดียวกัน, 2556.
- “ออมทรัพย์ยังไม่ได้ไปญี่ปุ่น.” *มวย*, 5 มิถุนายน 2498.
- “อัศวินส่งอุสมานเข้า ‘ห้อง’ กองปราบให้สงบสติอารมณ์เกรงจะไปกันใหญ่.” *กีฬา*, 28 มิถุนายน 2496.
- “แอล ซิลวานี เดินทางไปสามพรานดูเจ้าเรียวซ้อม.” *สังเวียน The Ring*, 19 กรกฎาคม 2497.
- อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพนายโม่ สัมบุณณานนท์*. กรุงเทพฯ: แสงสุทธิการพิมพ์, 2520.
- Apisake Monthienvichienchai. “*The Change in The Role and Significant of Muay Thai, 1920-2003*.” Master’s Thesis, Faculty of Arts, Chulalongkorn University, 2004.
- Boddy, Kasia. *Boxing A Cultural History*. London, UK: Reaktion Books. 2008.
- Collins, Tony. *Sport in Capitalist Society: A Short History*. New York: Routledge, 2013.
- Corbett, James John. *Scientific Boxing*. New York: Richard K. Fox. 1912.
- Corbett, W. F. “Siamese Boxer Learns under ‘Jungle’ Rules.” *The Sun* (Sydney), February 22, 1950.
- Day, Dave. “‘Science’, ‘Wind’ and ‘Bottom’: Eighteenth-Century Boxing Manuals.” *The International Journal of the History of Sport* 29, no.10 (July 2012): 1446-1465.
- Donovan, Mike. *The Science of Boxing Also Rules and Articles on Training Generalship in the Ring and Kindred Subject*. New York: Dick & Fitzgerald, 1893.
- Elias, Norbert and Eric Dunning. *Quest for Excitement: Sport and Leisure Civilizing Process*. Dublin: University College Dublin Press, 2008.
- Fleming, Tyler. “‘Now the African Reigns Supreme’: The Rise of African Boxing on the Witwatersrand, 1924-1959.” *The International Journal of the History of Sport* 28, no. 1 (January 2011): 47-62.
- Gems, Gerald “Boxing.” In *Routledge Handbook of Global Sport*, edited by John Nauright and Zarah Zipp, 117-126. New York: Routledge, 2020.
- Jakkrit Sangkhamanee. “Thai Boxing and Embodiment: The Construction of Masculinity Through Sportsmanship.” *The Asian Conference on Cultural Studies Official Conference Proceedings 2012*, 161-172. Nagoya, Japan: The International Academic Forum, 2012.
- “Louis Dejsada’s Courage Was Not Enough.” *The Straits Times*, February 19, 1950.

- Marciano, Rocky. Charley Goldman and Al Bachman. *Rocky Marciano's Book Of Boxing And Bodybuilding*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall, 1957.
- McComb, David G. *Sport in World History*. New York: Routledge, 2004.
- Nene, Little. "Boxing Booms in Bangkok." *The Singapore Free Press*, March 5, 1955.
- Pattana Kittiarasa. "'Lives of Hunting Dogs': 'Muay Thai' and the Politics of Thai Masculinities." *Southeast Asia Research* 13, no. 1 (March, 2015): 57-90.
- "Penang Boxing." *The Straits Times*, February 6, 1935.
- Rader, Benjamin G. *In Its Own Image: How Television Has Transformed Sports*. New York: The Free Press, 1984.
- Robert, Randy. "Eighteenth Century Boxing." *Journal of Sport History* 4, no. 3 (Fall 1977): 246-259.
- Rondione, Troy. *Friday Night Fighter: Gaspa 'Indio' Ortega and the Golden Age of Television Boxing*. Urbana Chicago: University of Illinois Press, 2013.
- Shin, Eui Hang. "State, Society and Economics Development in Sports Life Cycles: The Case of Boxing in Korea." *East Asia* 24, no. 1 (April 2007): 1-22.
- Suchit Bunbongkarn. "The Military and Democracy in Thailand." in *The Military and Democracy in Asia and the Pacific*, edited by (Ronald James May and Viberto Selochan, 47-58. Canberra, Australia: ANU E Press, 2004.
- "Schmeling Handicapped by Injured Hand." *The Straits Times*, October 9, 1935.
- Vail, Peter. "Muay Thai: Inventing Tradition for a National Symbol." *Sojourn: Journal of Social Issue in Southeast Asia* 29, no. 3 (November, 2014): 509-553.